Jaargang 116. Zondag, 6 September 1857. No. 107.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Groninger Straatvuilnis.
PUBLIEKE VERKOOPING op WOENSDAG 16den September 1857, ten Huize van K. J. NEVEN, Hoogezand.

RAADSVERGADERING,
Maandag den 7den September 1857, 's avonds te 6½ uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH WEST-INDIË.

Uit Paramaribo wordt van den 4den Augustus het volgende geschreven: Het blijkt nu hoe langs zoo meer, dat de komst van den heer *Gefken* in deze kolonie een zegen voor den slavenstand is geweest. Zoo iets in staat is om de eventuële emancipatie op eene verstandige wijze in de hand te werken, dan zijn het zeker de regtvaardige en menschlievende maatregelen van dien hooggeachten magistraat, die door eene nadrukkelijke handhaving van de regten der slaven, dezen een voorsmaak geeft van een aan orde gebonden vrijheid en achting voor het rijksbestuur inboezemt. Een voorbeeld: De verklaringen in strafzaken van slaven kwamen vroeger niet in aanmerking, want deze werden niet beëedigd. De heer *Gefken* nu, heeft eene regterlijke beslissing uitgelokt, waarbij het geregtshof heeft verklaard, dat slaven, overeenkomstig de wijze van hunne godsdienstige gezindheid, den eed zouden afleggen in een regtsgeding tegen een administrateur, die zich van een in kokend harpuis of pek gedompeld touw heeft bediend, om een zijner onderhoorige slaven te slaan. Na de beëediging der slaven heeft het openbaar ministerie tegen den administrateur eene straf geëischt van 6 dagen tot 6 maanden. Men kan begrijpen dat de uitspraak met gespannen verwachting wordt te gemoet gezien. De slavenhouders hebben tegen ons hof en vooral ook tegen den heer *Gefken* vrij wat humeur.

Van Cayenne zijn wederom vijf Afrikaansche emigranten alhier laatstleden Zaturdag aangekomen. Volgens mededeeling van een Amerikaanschen kapitein, die eenige dagen geleden van die kolonie herwaarts is gekomen, moeten die zwarte landverhuizers eene zoo buitengemeen slechte behandeling in Fransch Guyana ondervinden, dat de toestand onzer slaven verre, zeer verre boven den hunnen te verkiezen is. Van daar dan ook, dat die negers, met levensgevaar, dat oord der menschelijke verdierlijking ontvlugten. De geëmancipeerden in Cayenne ondervinden geen beter lot; en het is daaraan toe te schrijven, dat zij een wrevel koesteren tegen de blanke bevolking en ongaarne voor haar arbeiden. Van daar die strenge politiemaatregelen, welke aldaar in kracht zijn, en de menigte van straffen, die door het regterlijk collegie worden uitgesproken.

BRITSCH-INDIË.

In een brief uit Calcutta, gedagteekend den 14den Julij en voorkomende in den *Memorial de la Loire*, wordt de meening geuit, dat het land met een hongersnood bedreigd wordt. De menigte vernielde koopwaren is ontzettend, want de opstandelingen tastten in hunne woede alles aan wat maar voor vernieling vatbaar was. Groote hoeveelheden granen kwamen op schepen beiden den Ganges afdrijven. Op sommige plaatsen staat alle landbouw geheel stil, want de landlieden, die met ossen bellen geen gemeene zaak maken, zijn geheel ontmoedigd. De prijs van het brood was in het verloop van eene maand met de helft verhoogd.

Uit onderscheidene brieven uit Indië blijkt, dat de muitelingen, die zoo zeer verstoord waren over het gebruik der nieuwe patronen, als in strijd zijnde met hunne godsdienst, zich thans zonder eenig bedenken wel degelijk van dezelve bedienen, om de Engelschen dood te schieten; een bewijs, dat die patronen slechts een voorwendsel waren voor hunne muiterij.

CHINA.

Zoo als bereids gemeld werd, is de Britsche commissaris voor de Chinesche aangelegenheden, lord *Elgin*, den 2den Julij te Hongkong aangekomen. Hij heeft daar een adres ontvangen van de ingezetenen dier Engelsche kolonie, waarin de vrees doorstraalt, dat hij jegens de Chinezen halve maatregelen nemen en niet streng genoeg zijn zou. Lord *Elgin* heeft hen gerustgesteld en geantwoord dat, hoewel de krijgsmagt, waarover hij beschikken kan, ten gevolge van den Indischen opstand verminderd is, hij openlijk instemde met het gevoelen vervat in het adres der bevolking van Hongkong, » dat geene vereffening der tegenwoordige moeijelijkheden aan het doel zou voldoen, waarbij niet aan de Chinezen een heilzame eerbied ingeprent werd voor de verpligtingen van hun eigen gouvernement jegens onafhankelijke mogendheden, en voor de wetten der gastvrijheid jegens vreemdelingen die hunne kusten bezoeken met het vreedzame doel om handel te drijven."

» In zeer nadrukkelijke en juiste bewoordingen — zeide de commissaris verder — wijst gij op het moeijelijke der zending die ik te vervullen. Ik acht die moeijelijkheden niet gering. Maar wetende dat het gouvernement, in welks dienst ik ben, geene krachtige bedoelingen najaagt, en dat wij op de hartelijke medewerking en krachtige medewerking mogen rekenen van andere volken en edeldenkende natiën, die met ons belang bij de uitbreiding van beschaving en handelsverkeer hebben, en buitendien bekend zijnde met de dapperheid en krijgstucht der landen zeemagt, welke onder bekwame en ervaren bevelhebbers thans staat om des noods de eer van Engelands vlag te handhaven, zoo koester ik de hoop dat die moeijelijkheden met voorzigtigheid en geduld te boven gekomen zullen worden."

De uitdrukking *des noods*, in de laatste zinsnede van dit antwoord, schijnt aan een gedeelte van het publiek van Hongkong niet regt voldaan te hebben.

Volgens een berigt uit Hongkong, van den 10den Julij zou lord *Elgin* zich van daar onverwijld noordwaarts begeven met een eskader van aanmerkelijke sterkte, bestaande uit twee linieschepen, twee stoomkorvetten en een stoomjagt, onder bevel van den admiraal *Seymour*, den opperbevelhebber der Britsche zeemagt in de wateren van China. Het doel dezer expeditie was te Hongkong niet met zekerheid bekend. Men gelooftde dat lord *Elgin* zich in de eerste plaats naar Shanghaï zou begeven, en van daar naar den mond der rivier van Peking zou stevenen. Wanneer lord *Elgin* met de schepen zoo digt mogelijk bij de hoofdstad van het Chinesche rijk gekomen zal zijn, zal hij aan de overheden, ter overbrenging aan den Keizer, een brief doen toekomen, waarin Z. M. uitgenoodigd wordt om binnen een' bepaalden tijd de handelingen zijner ambtenaren te Canton of te wraken of voor zijne verantwoording te nemen. Indien het hof van Peking den Onderkoning van Canton opoffert en vergoeding voor de aan Engeland aangedane beleediging geeft, benevens waarborgen tegen de herhaling daarvan, dan is het wel. Maar in het meer waarschijnlijke geval dat op den brief geen acht wordt geslagen, of bij de verlenging de toeleg zigtbaar wordt om den gezant in onderhandelingen over het ceremonieel te verwikkelen, dan zal lord *Elgin* den oorlog verklaren en aldus een einde maken aan den onzekeren toestand van het tegenwoordige staat van betrekkingen tusschen beide rijken. Dan zal Canton worden bezet, de handel der noordelijke havens zoo veel mogelijk ongestoord worden toegelaten, en verder zoodanige maatregelen worden genomen als noodig zullen zijn om het hof van Peking tot rede te doen verstaan.

Frankrijk begint ook in de Chinesche aangelegenheden wat meer op den voorgrond te komen. De laatste berigten uit Hongkong van den 12den Julij melden, dat de Fransche schoutbij-nacht *Guérin* twee oorlogschepen naar Shanghaï gezonden heeft, om den Franschen consul aldaar, den heer *de Montigny*, te beschermen, daar hij door de Chinesche bevolking bedreigd werd.

RUSLAND.

De Keizer heeft Donderdag met prins *Gortschakoff* de reis naar Duitschland aanvaard. Hij zal verscheidene dagen te Warschau blijven.

De Koning van Pruissen heeft aan de drie oudste zonen des Keizers van Rusland, de grootvorst *Nicolaas Cesarewitsch*, *Alexander* en *Wladimir* de orde van den Zwarten Adelaar geschonken.

— Door het geheele rijk zijn inschrijvingen geopend ten behoeve der bewoners van Nieuw-Rusland, die geheel geruïneerd zijn. Men weet, hoe zwaar de verliezen waren, welke deze provinciën ten gevolge van den oorlog hebben geleden; een groot gedeelte der bevolking heeft al hare have verloren; de steden Sebastopol, Eupatoria, Kertsch, Balaclava, verscheidene zeeplaatsen en meer dan honderd dorpen zijn geheel of gedeeltelijk vernield geworden. De regering doet dan ook al het mogelijke, om de vernielde eigendommen te doen herstellen, de behoeftigen te hulp te komen en zorg te dragen voor de weezen. De Keizer heeft bereids vele kwijtscheldingen en voordeelen aan deze ongelukkigen toegestaan, en thans houden zich plaatselijke commissiën onledig, om de geleden schade te schatten en de vergoeding vast te stellen. Daarenboven heeft de Keizer een crediet doen openen van meer dan 500,000 roebels, om onder de inwoners van genoemde steden verdeeld te worden. De regering heeft ook bijzonder de aandacht gevestigd op de eigenaars van schepen, die thans hun tak van bestaan verloren hebben, en noodigt den handel uit hun te hulp te komen.

TURKIJE.

De Turksche regering zet hare pogingen voort betreffende de ontruiming van het eiland Perim door de Engelschen, en de teruggave dezer positie aan Turkije.

De Parijsche *Constitutionel* behelst eene correspondentie uit Jassy en Bucharest, waarin van de geestdrift wordt gewag gemaakt, welke de bevolking der vorstendommen op den 15den Aug. voor Keizer *Napoleon* aan den dag heeft gelegd. Vooral in Jassy zou de kreet: *leve Napoleon III! leve Frankrijk!* met veel warmte door de bevolking zijn aangeheven, terwijl daarentegen de geboortedag van den Keizer van Oostenrijk bijna ongemerkt is voorbij gegaan; alles bepaalde zich toen tot eene officiële receptie van het bestuur bij den Oostenrijkschen commissaris.

In bedoelde correspondentie wordt weder zeer geklaagd over vorst *Vogorides*. Men betreurde het zeer, dat de Porte slechts eene halve concessie had gedaan en den stedehouder van Moldavië niet had teruggeroepen. De Porte moet daartoe zijn overgehaald door Oostenrijk, dat een bijzonder belang heeft bij de handhaving van dien persoon en hem ook met geschenken overlaadt, waarvoor vorst *Vogorides* zich dan ook zeer dankbaar betoont, niet alleen door blindelings de bevelen der Oostenrijksche regering op te volgen, zoowel in het vervalschen der kiezerslijsten als in andere opzigten, maar ook door het doen van concessiën, welke voor het grondgebied van Moldavië gevaarlijk worden. Zoo heeft hij nu weder aan den drang van Oostenrijk toegegeven, om de grenzen tusschen Moldavië en Oostenrijk te herzien, wat naar alle waarschijnlijkheid op eene uitbreiding der grenzen van laatstgenoemden staat zal uitloopen. Ook heeft hij aan de Oostenrijksche stoombootschappij op den Donau een gebouw van het rijk afgestaan. Beide deze voorregten hebben de bevolking nog meer tegen hem in het harnas gejaagd en de dag waarop de Porte goed kan vinden dezen dwingeland regt te doen wedervaren, zal een dag van verlossing voor de onderdrukte bevolking zijn.

— In Palestina hebben onlusten plaats gehad, waardoor schade is veroorzaakt en de Christenen werden bedreigd. De pacha had zijn ontslag ingediend. De Latijnsche patriarch is bedreigd, en de consul van Frankrijk moet tusschen beide komen. In geheel Syrië worden de Christenen beroofd, beleedigd en bedreigd.

ITALIË.

Men had verwacht dat bij gelegenheid van 's Pausen verblijf te Florence een concordaat tusschen Toskane en den Roomschen Stoel gesloten zou worden in den geest van het Oostenrijksche, en afwijkende van de liberale verordeningen, waarnaar de betrekking tusschen Kerk en Staat in Toskane sedert de vorige eeuw geregeld is. Volgens een schrijven uit Turyn van den 30sten Augustus j.l., heeft die verwachting zich niet verwezenlijkt.

Volgens dat schrijven, moet ook aan het hof van Parma vruchteloos moeite gedaan zijn om de regering tot het sluiten van een concordaat over te halen.

— Even als in Rome, zal ook te Piacenza een monument ter eere van de verklaring van het dogma der onbevlekte ontvangenis van *Maria*, opgerigt worden. Eene kolossale oude Romeinsche zuil, die sedert eeuwen in de nabijheid van het Farnesche paleis heeft gelegen, is thans opgerigt en door de hertogin regentes aan de inwoners van Piacenza geschonken. Die oude doch fraaije zuil zal voor de hoofdkerk geplaatst, en daarop een bronzen standbeeld van de heilige maagd gesteld worden. Men heeft reeds 16,000 frs. bijeen gebragt om dit standbeeld op te rigten.

— Na den gelukkigen afloop van den aanvang der werkzaamheden voor de doorboring van den berg Cenis, hebben de Koning van Sardinië en prins *Napoleon* zich van Mondane naar Culoz, op de grenzen van Savoye en Frankrijk, begeven, om den eersten steen te leggen van de spoorwegbrug, die op dat punt de twee landen moet verbinden. Ook deze plegtigheid is den 1sten dezer naar wensch afgeloopen. Prins *Napoleon* nam daarna afscheid van den Koning en keerde naar Parijs terug, en de Koning begaf zich naar Chambery, waar ook maarschalk *Pélissier*, hertog van Malakoff, is aangekomen.

De kosten voor het doorboren van den berg Cenis worden op 41,400,000 lires (ruim 19 millioen guldens) begroot.

SPANJE.

Terwijl aan het Spaansche hof bestendig kuiperijen gaande zijn, welke het bestaan van het ministerie *Narvaez* bedreigen, is de gesteldheid van Catalonië sedert eenigen tijd weder zorgbarend. Vele fabrijkarbeiders zwerven er bedelend rond, daar zij in de fabrijken geen werk vinden of althans geen naar hunne schatting genoegzaam loon kunnen verdienen. Uit dien hoofde heeft de militaire overheid te Barcelona van de buitengewone magt, waarmede zij bekleed is, weder gebruik gemaakt om bepalingen tot wering van onruststokers vast te stellen.

DUITSCHLAND.

De koninlijke bibliotheek te Berlijn is door de mildheid des Konings verrijkt met een allerbelangrijksten schat, te weten met het eerste drukwerk, dat met een datum verschenen is, namelijk het Maintzer Psalterium, hetwelk op den 14den Aug. 1457 door *Faust* en *Schöffer* in folio is uitgegeven. Van deze uitgave zijn slechts weinige exemplaren overgebleven, alle op perkament, en wel van den eersten druk slechts 3, van den tweeden 4. De laatstgenoemden bevinden zich in de bibliotheken van Weenen, Parijs, in het Britsch Museum te Londen en in de boekerij van den graaf *Spencer*, te Althorp; van den eersten druk is er een exemplaar in de koninklijke bibliotheek te Dresden, een in de koninklijke bibliotheek te Windsor, en het volledigste, thans in de koninklijke bibliotheek te Berlijn. Buitendien is deze bibliotheek door de aanwinst van de Oostersche boekerij van dr. *Sprenger* aanzienlijk verrijkt in handschriften en belangrijke Oostersche werken. Daardoor bezit deze bibliotheek thans 1515 handschriften, 558 lithographische drukwerken, 2 steenen met spijkerschrift uit Babylon en Nineveh enz.

— De Gustaaf-Adolf-vereeniging opende Woensdag te Kassel hare jaarlijksche algemeene vergadering, waartoe 283 afgevaardigden uit de verschillende landen, waar Evangelische Christenen zijn, waren opgekomen. Dit jaar zal die vergadering plegtiger zijn dan gewoonlijk, omdat tevens haar vijfentwintig-jarig bestaan wordt herdacht. De zitting werd geopend met eene plegtige godsdienstoefening, waarbij de voorzitter, dr. *Zimmerman* uit Darmstad, de feestrede hield. Hij onderwierp daarin, naar aanleiding van Matth. 8, vs. 16 tot 20, het wezen en werken der vereeniging aan een naauwkeurig onderzoek en wierp vooral de gemaakte beschuldiging van haar af, als zoude zij geen vast geloof hebben, maar zich meer tot het ongeloof wenden. Dit bewees hij vooral uit de zegenrijke vruchten die de vereeniging sedert haar vijfentwintig-jarig bestaan heeft voortgebragt.

— Uit Lörrach wordt berigt, dat het aldaar gevestigd Nederlandsche werfbureau maandelijks ten minste 50 Zwitsers voor de koloniale dienst aanwerft.

— Wederom is een nieuwe brand uit Duitschland te melden. Te Olfen namelijk, ongeveer 8 uur van Munster verwijderd, is Maandag avond een hevige brand uitgebarsten, die zulke snelle vorderingen maakte, dat binnen weinige uren 140 huizen in de asch waren gelegd. Te 10 uur des avonds (tot zoo ver loopt het berigt) ging de wind iets liggen, weshalve men hoopte, de overige huizen — Olfen telt in het geheel 216 — te behouden.

— Dezer dagen had te Cloppenburg in het Oldenburgsche eene even buitengewone als treffende plegtigheid plaats. In dat stadje, hetwelk ongeveer 1600 inwoners, nagenoeg allen Roomsch-Katholijken, bevat, werd de nieuw gebouwde kerk ter dienste van ruim 100 Protestanten ingewijd. Even als de inwoners, zonder onderscheid van geloofsbelijdenis, dit kerkgebouw om strijd met bloemen en kransen getooid hadden, zaten ook, na den afloop der inwijding, Katholijken en Protestanten, vol blijdschap over het voltooide werk, door elkander aan den feestmaaltijd, aan welken een Roomsch-Katholijk den feestdronk op de nieuwe Evangelische gemeente te Cloppenburg, een Protestant dien op het welzijn der Roomsch-Katholijke gemeente instelde.

— De eerste zitting van het statistiek congres te Weenen werd Maandag door ongeveer 500 leden bijgewoond. Na de opening door den Oostenrijkschen handelsminister, ridder *von Toggenburg*, met eene Duitsche en Fransche aanspraak, droeg de heer *Quetelet* uit Brussel een kort verslag voor, dat onder de diepste stilte werd aangehoord; een bewijs, dat men geen woord van dezen gevierden schrijver wilde verliezen.

De hierop volgende redenaar wekte door zijne positie bijzondere belangstelling bij de vergadering op; het was de vertegenwoordiger van een staat, die sedert vier jaren het middelpunt der Europesche aangelegenheden is geworden; de afgevaardigde van het Turksche rijk, de heer *Davoud*. Dit is de eerste maal, dat Turkije aan een wetenschappelijk congres deelneemt. » De Verhevene Porte, zeide hij, welke den vooruitgang der werkzaamheden van het statistisch congres met levendige belangstelling volgt, en van den wensch is vervuld ook harerzijds mede te werken aan den grooten arbeid die zoo innig met den vooruitgang der wetenschap verbonden is, heeft mij opgedragen," enz.

Na deze rede in het Fransch volgde een van den afgevaardigde der Spaansche regering, den graaf *Ribaldo*, mede in het Fransch. Dan zette baron *von Reden* den statistieken toestand van Brunswijk uiteen, waarop eene interessante redevoering van den staatsraad *Bernadsky* over de statistiek van Rusland volgde.

DENEMARKEN.

In de zitting der Holsteinsche Stenden van den 2den dezer is rapport uitgebragt door de commissie welke belast was met het onderzoek van het namens den Koning van Denemarken voorgedragen ontwerp eener nieuwe staatsregeling voor het hertogdom. De commissie acht het ontwerp niet aannemelijk en zelfs niet vatbaar om door wijziging van deze of gene bepaling aannemelijk te worden, en zij stelt daarom eenvoudig voor hetzelve te verwerpen.

Het schijnt alzoo te vreezen, dat het ook nu aan het Deensche gouvernement niet gelukken zal, de Duitsche bevolking van Holstein, die in hare grieven door Pruissen en Oostenrijk ondersteund wordt, tevreden te stellen.

Het is te voorzien dat het met de Lauenburgsche Stenden, die tegen den 9den dezer buitengewoon bijeen zijn geroepen, niet beter zal afgaan.

Men verneemt reeds, dat Oostenrijk en Pruissen te Koppenhage hebben doen mededeelen, dat het nieuwe grondwetsontwerp voor Holstein niet geschikt voorkomt om de regtmatige aanspraken van Holstein en Lauenburg te bevredigen. Tevens is aangekondigd, dat, zoo niet in tijds nog nadere concessiën worden gedaan, de zaak bij de hervatting harer werkzaamheden aan de bondsvergadering zal worden ter beslissing voorgedragen.

Behalve het bovengemelde besluit der commissie uit de Holsteinsche stenden, hebben deze zelven in hunne vergadering van den 31sten Augustus jongstl. een besluit van niet minder zwaarwigtigen aard genomen. Op voorstel van den advokaat *Nissen* namelijk, is aan eene commissie van zeven leden den taak opgedragen, bij de Deensche regering aanzoek te doen om vernietiging van al de maatregelen door den heer *von Scheele* zonder goedkeuring van den landdag genomen, en die reeds voor eenigen tijd aanleiding hebben gegeven om dien exminister in staat van beschuldiging te stellen. — Wat deze beschuldiging betreft, herinneren wij voor zoo veel noodig, dat zij zonder eenig gevolg is gebleven, daar het geregtshof dat van de zaak zou kennis nemen, zich onbevoegd heeft verklaard.

GROOT-BRITTANJE.

De ministers gunnen zich, hoewel het Parlement gesloten is, naauwelijks eenigen tijd van verpoozing. De grijze markies *van Landsdowne* en de hertog *van Argyll* zijn de eenigen die naar hunne landgoederen vertrokken zijn. De overigen houden bijna iederen dag ministerraad. Daaruit blijkt alzoo zoowel het gewigt van den Indischen opstand, als het belang dat de regering daarin stelt.

Onverwijld zullen nog naar Indië worden overgebragt: een corps rijdende artillerie, met drie batterijen en vijf compagniën artilleristen, vier compagniën genie, drie regementen kavallerie en vier regementen infanterie.

— De bisschop van Bombay predikte Zondag in Brighton en nam tot tekst het 9de vers van Jesaïa 26. Hij sprak met veel nadruk over de droevige gebeurtenissen in Indië. Hij beschouwde die als het geregte oordeel van het Opperwezen, als straffen voor de door Engeland tegen Indië begane zonden, zoo als het toelaten der afgodendiensten, de onregtvaardige inbezitneming van grondgebied en de strenge onderdrukking van hen die ten onder gebragt waren. Vooral veroordeelde de bisschop den handel in opium; hij beschreef de noodlottige gevolgen daarvan, waarin duizenden in Indië en China uit winstbejag werden opgeofferd. Ook noemde spreker de dronkenschap en losbandigheid der Europeanen in Indië als zonden, zoowel wat bijzondere personen als de natie in het algemeen betrof, waarvoor hen thans de straf des Allerhoogsten overkwam, die, zoo hij hoopte, niet nutteloos zou worden voorbij gezien.

Ofschoon wij de gruwelen die thans in Indië door de opstandelingen gepleegd worden niet gaarne als de geregte straf van God zouden willen beschouwen, is het toch niet te ontkennen, dat veel van 't geen thans daar gebeurt aan de schuld der Engelschen zelven is te wijten. Reeds vroeger, voordat er van een opstand in de overzeesche bezittingen sprake was,

hebben Engelsche staatkundigen in het Parlement en elders betuigd, dat zij de wijze, waarop men zich in het bezit van Indië gesteld, waarop men de grenzen van het bezit uitgebreid, en de vorsten zoo wel als de minderen behandeld heeft, niet konden goedkeuren. En wat vroeger slechts bekend was aan hen, die langen tijd in Indië doorgebragt of de officiële stukken ingezien hadden, komt nu meer tot algemeene kennis. Thans weet men, en spreekt men er algemeen over, dat de ambtenaren des gouvernements en der O.-I. compagnie grootelijks misbruik van hunne magt hebben gemaakt; dat men algemeen — wat ook bij andere gouvernementen wel eens plaats had — dat gebied alleen had aangezien als bestemd om de ambtenaren en andere daarheen trekkenden, op gemakkelijke wijze, ten koste der oorspronkelijke bewoners, te verrijken; ja, dat er zelfs, geregeld, tot het verkrijgen van geld, martelingen zijn in het werk gesteld, welke zoo wel bij mannen als vrouwen, maar vooral bij de laatste, wreedheid aan schandelijkheid paarden; dat regters het regt hadden verkocht, en, in één woord, dat vele der wanbedrijven, door de Hindoes en Mahomedanen thans in de woede des burgeroorlogs begaan, te midden van den vrede en in stilte door den Brit zijn ten uitvoer gebragt.

De gouvernementsbladen leggen voortdurend een woeste wraakzucht aan den dag, en hunne taal tot opwekking daarvan onder het publiek heeft dikwijls iets onmenschelijks. Want hoezeer men moet erkennen, dat de opstandelingen in Bengalen zich aan de gruwelijkste barbaarschheden hebben schuldig gemaakt, dat zij vrouwen nog kinderen spaarden, zoo voegt het toch niet aan eene Christelijke natie om niets dan wraak te roepen over de gepleegde gruwelen. De *Times* wil, wij wezen er reeds op, de stad Delhi met hare 150,000 inwoners, als een tweede Sodom en Gomorrha, van de aarde hebben verdelgd, maar bedenkt dan dat blad niet, dat er onder die inwoners zeer velen onschuldig zullen zijn aan het geplengde bloed, of zou het de onschuldigen te gelijk met de schuldigen willen vernietigen? Eene krachtige onderdrukking moge noodig zijn, maar is dit eenmaal geschied, dan kan de nieuwe orde van zaken het best bevestigd worden door eene vaste en wijze, door eene voorzigtige en verzoenende staatkunde.

De volgende regelen lezen wij nu weder aan het slot van een artikel van den *Morning-Post:* » Met de namen Cawnpore, Delhi, Sealkote en anderen als wapenkreten van bloedigen oorsprong van man tot man overgebragt, zal de Engelsche magt zulk eene vergelding in naam van Engeland uitoefenen, dat het enkele woord » muiterij" de menschen zal doen sidderen gedurende toekomende geslachten, en den Mahomedaan en den Brahmin, die alleen door misdaad en wreedheid vereenigd zijn, leeren dat wij hunne meesters zijn en hunne meesters blijven zullen." Een ochtendblad bestrijdt te regt zulk eene taal, en vraagt of indien de duivel in de Cipayers gevaren is, het verstandig is voor Engeland om zich aan de zijde des duivels te scharen? De eisch is geregtigheid en niet wraak.

— De vertegenwoordiger van den vroegeren Koning van Oude heeft andermaal aan de Engelsche dagbladen een protest gezonden tegen de beschuldigingen, aan welke hij van wege de regering en een gedeelte der Engelsche drukpers blootstaat.

— Aan boord van een op de Tyne liggend schip, hetwelk met eene lading steenkolen naar Rostock was bestemd, heeft weder eene ontzettende ontploffing der uit de kolen ontwikkelde gasstof plaats gehad, waardoor het meerendeel der bemanning naar alle kanten werd heengeworpen, gebrand en gekwetst en eene schade van ruim 1000 p. sterl. aan het vaartuig werd veroorzaakt.

— Dat de dorre zandwoestijn Sahara in het noorden van Afrika eene glansrijke toekomst zou kunnen te gemoet gaan, heeft tot nu toe zeker niemand geloofd. En toch wordt dit in een werkje van zekeren Engelschman, met name *Charles Boyd*, buiten allen twijfel gesteld. Deze zoon van Albion geeft daarin eene beschrijving die in gloed slechts door den gloed in de woestijn zelven kan worden overtroffen. Hij wil eene vereeniging oprigten om de drie millioen Engelsche vierkante mijlen groote zandvlakte Sahara te bebouwen; een gebied, dat, naar hij verzekert, binnen kort in een der vruchtbaarste deelen der aarde veranderd worden en aan den wereldhandel een grenzeloozen toevloed van koren, boomwol, thee, koffij, enz. aanbieden kan. Jammer is het wel, dat van al die heerlijkheden daar nog niets groeit; maar geen nood; want » het is duidelijk," zegt de heer *Boyd*, — en wie zou hem hierin weêrspreken? — » dat de Sahara, zoo ze in 't bezit van stroomen en een goeden plantengroei was, niet langer eene naakte woestijn zoude zijn." En niets is gemakkelijker dan haar deze dingen te schenken, door het graven van kanalen en de voeding er van uit het Tschadmeer enz. » Heeft men maar eerst — zoo eindigt dit dwaze geschrijf — het klimaat verbeterd, regen en zonneschijn tot rede gebragt, dan is een rijk gegrondvest, dat alle tot nu toe bestaanden overtreft, dat door zijn geringen afstand van Engeland zoowel als door de menigvuldigheid zijner producten, Indië, Amerika en China in de schaduw stellen en Engeland van de overige werelddeelen onafhankelijk maken zal."

FRANKRIJK.

De Keizer heeft aan den graaf *Walewski* de versierselen van grootkruis van het legioen van eer in diamanten geschonken.

— De Keizer heeft de navolgende leger-order uitgevaardigd bij zijne aankomst in het kamp bij Châlons:

» Soldaten! ik heb u hier onder mijn opperbevel vereenigd, omdat het nuttig is, dat het leger, ten gevolge van het gemeenschappelijke leven in de kampen, door denzelfden geest van krijgstucht worde bezield en naar aanleiding eener gelijkmatige instructie dezelfde ervaring erlange. De garde nu is, als keurbende, het eerst verpligt, zich door een voortdurend streven naar volmaking den rang waardig te betoonen, welken zij behoort te bekleeden, eensdeels op grond van de overlevering der geschiedenis, anderdeels uit hoofde van de belangrijke diensten, welke zij in den tegenwoordigen tijd op het slagveld heeft bewezen.

» De Romeinen, — dus zegt *Montesquieu*, — beschouwden den vrede als den tijd tot oefening, en den oorlog als de gelegenheid tot toepassing van de verkregene ervaring; en inderdaad de belangrijke voordeelen, welke door onze jonge legers zijn verkregen, zijn in de hoofdzaak niets anders geweest dan de uitkomsten van ernstige studiën, gedurende den vredestijd.

» Ik twijfel er niet aan, of zoowel officieren, als soldaten, zullen ijverig medewerken ter bereiking van het doel, 't welk ik mij heb voorgesteld. Vaderlijke gestrengheid zij aan genen aanbevolen; stipte gehoorzaamheid aan dezen; goede wil en naauwkeurige inachtneming der voorschriften omtrent de tenue, aan allen. De tenue toch is de eerbied, welken men aan de uniform verschuldigd is, en als zoodanig het zinnebeeld van dat edele bedrijf van zelfverloochening en zelfopoffering, waarop, gij u met fierheid moogt verheffen. Vergeten wij nooit, dat elk karakteristiek veldteeken, te beginnen met het vaandel, een zedelijk beginsel vertegenwoordigt en dat het uw dure pligt is hetzelve als zoodanig te eerbiedigen.

» Het kamp zal uit dien hoofde geen ijdel schouwspel zijn, 'twelk aan de nieuwsgierigheid van het publiek ter vertooning wordt aangeboden, maar eene ernstige leerschool, welke wij vruchtbaar zullen trachten te maken door onafgebrokene werkzaamheden en welker uitkomsten voor allen duidelijk zullen worden op 't oogenblik dat de staat uwe ondersteuning behoeft."

— Aan de zamenkomst der Keizers van Frankrijk en Rusland wordt thans niet meer getwijfeld. *Napoleon* zelf heeft aan den algemeenen raad van het departement van den Moesel aangekondigd, dat hij, na afloop der evolutiën in het kamp nabij Châlons, eene reis naar Duitschland dacht te doen, en dat hij zich alsdan waarschijnlijk te Metz zou ophouden. — De beide vorsten zullen elkander dus in Duitschland ontmoeten; alleen omtrent de plaats in Duitschland, waar die ontmoeting zal plaats hebben, is men nog in het onzekere. Volgens sommigen, zou dit te Darmstadt, volgens anderen, te Stuttgardt zijn.

Naar men op het ministerie van buitenl. zaken te Parijs verzekert, zou de bijeenkomst te Darmstadt plaats hebben, en wel op den 18den dezer. Dadelijk daarna zal de Keizer naar het kamp van Châlons terugkeeren, om aldaar prins *Albert*, met onderscheidene zijner zonen, te ontvangen. Deze zullen aan boord van het kon. jagt *Albert and Victoria* naar Havre reizen en van daar per spoortrein naar het kamp.

— Het hof van assises heeft bij verstek *Ledru Rollin*, *Mazzini*, *Massarenti* en *Campanella* tot deportatie veroordeeld.

— Er is in Frankrijk meermalen brand ontstaan door vonken die door locomotieven verspreid worden. Volgens eene ministeriële beschikking van den 26sten Augustus j.l., zullen voortaan alle locomotieven voorzien moeten worden met bepaalde toestellen ter voorkoming van dat gevaar.

— Bereids hebben zich 17 algemeene raden in dit land ten gunste van het plan tot doorgraving van de landengte van Suez verklaard, en de manifestatiën in dien zin worden elken dag met nieuwe vermeerderd; zoodat het zich laat aanzien, dat slechts weinige algemeene raden, of welligt in het geheel geene, aan het groote werk hunnen bijval zullen ontzeggen.

— Maandag is te Parijs een openbaar gesticht ingewijd, hetwelk bestemd is tot huisvesting van arbeidslieden die ziek geweest en aan de beterende hand zijn. Bij de inwijding hield de minister van binnenlandsche zaken eene redevoering, waarin hij inzonderheid opmerkzaam maakte op al hetgeen het keizerlijke gouvernement deed voor het heil der arbeidende volksklassen, en haar tot dankbaarheid vermaande.

Eene korte uiteenzetting van deze belangrijke rede moge hier eene plaats vinden. Even welsprekend als juist, wees de redenaar eerst op de beide uitersten, die de gedachten des Keizers vervullen. » Weinige dagen geleden, zoo sprak hij, wijdde de Keizer de Louvre in — heden wordt, op zijn bevel, het toevlugtsoord voor kranke werklieden ingewijd. Dáár gold het de inwijding van het paleis der Fransche Souvereinen, het heiligdom der kunsten en der beschaving — hier het schitterend blijk eener onafgebrokene zorg voor het lijden der armen. Dáár het binnen vijf jaren voltooijen van wat twintig Koningen niet hadden kunnen voleindigen — hier het binnen twee jaren verwezenlijken van eene weldaad, door de utopiën der omwentelingsmannen den werkman vruchteloos beloofd. In die beide feiten liggen eene verscheidenheid en eene overeenstemming, welke het karakter der regering onder welke wij leven met juistheid aanduiden."

Niet minder gelukkig was de taal des ministers, toen hij herinnerde, hoe de Keizer, te midden van zoo groote buiten- en binnenlandsche aangelegenheden, geen oogenblik het lot van de lijdenden onder zijn volk onbehartigd liet. » Die zelfde wil, zeide hij, die ons onze adelaars, onzen roem, onzen invloed wedergaf; die eene regering schiep, wier kalme en vruchtbare kracht onze veiligheid en het voorwerp van de bewondering der vreemden uitmaakt; die in den laatst geëindigden oorlog, in de eerste plaats de zegepraal der billijkheid en de algemeene belangen der beschaving heeft beoogd; die, niet slechts in Frankrijk, maar in geheel Europa, de dapperen begiftigd heeft welke uit het eerste Keizerrijk nog overbleven; die de eerste is waar het de erkenning van verdiensten in letteren, wetenschappen en kunsten geldt; — diezelfde wil doorloopt ook, met een enkelen blik, de geheele sfeer der stoffelijke behoeften en belangen. Onder zijnen magtigen invloed heeft de arbeid alom eene verbazende vlugt genomen: spoorwegen, kanalen, havens, wegen, transatlantische pakketbooten, landontginningen, droogmakerijen, landbouwverzekeringen, alles ontstaat en ontwikkelt zich gelijktijdig, ontvangt dagelijks nieuwe aanmoediging, nieuwe middelen van vooruitgang, en de verbazende aanwas onzer indirecte inkomsten levert het sterkste bewijs van den vooruitgang der openbare werkzaamheid en van den openbaren rijkdom op.

» Vier jaren van bestendige schaarschte van levensmiddelen hebben deze ontzettende ontwikkeling van werkzaamheid en welvaart niet gestremd, maar slechts te meer bewezen dat de Keizer, hoe bezig ook met de groote binnen- en buitenlandsche belangen des lands, diegenen welke leden niet vergat. De overstroomingen zoo wel als het gebrek hebben hem medelijdend voor de smarten der bevolking gevonden en getoond hoe hij de eerste was om ter harer hulp toe te snellen. Doch, is er onder die bevolking ééne klasse, die meer dan de overigen in de gevoelens der nationale erkentelijkheid deelen moet, dan is het de arbeidende klasse van Parijs."

Na de weldaden te hebben opgesomd in welke die klasse deelt, waaronder nu ook weer deze stichting voor zieke armen behoort, sprak de minister (met het oog op den uitslag der algemeene verkiezingen te Parijs) verder: » Menig verstandig man heeft gezegd dat zoo veel goedheid met ondank beloond werd, en doelde daarbij op iets hetgeen onlangs in de politieke wereld voorgevallen is. En waarlijk, het schijnt als of de arbeidslieden nog niet allen genoegzaam begrijpen, van hoe veel belang het ook voor hen zelven is, onder een krachtig en duurzaam gouvernement te leven; wanneer het openbaar gezag zwak is en betwist wordt, verdwijnt het vertrouwen, sterft het crediet, staat de bedrijvigheid stil en gaat alleen de armoede vooruit. De volksmenners geven aan de arbeidende klassen ijdele toezeggingen van lotsverbetering; de ware en duurzame verbeteringen komen alleen onder de hoede van een sterk en regelmatig gouvernement tot stand. Hoewel deze leer, welke door de rampen onzer omwentelingstijden maar al te dikwerf is gestaafd, nog niet al hare vruchten heeft gedragen, zal de Keizer evenwel zijne weldadige bemoeijingen voortzetten."

— Dingsdag heeft de regtbank van koophandel te Parijs uitspraak gedaan in de zaak van *Karl Thurneyssen*, die onlangs met niet minder dan 16 millioen francs is gefailleerd. De schuldeischers verlangden, dat de heer *August Thurneyssen*, een der administrateurs van het crédit-mobilier en vroeger associé van *Karl Thurneyssen*, mede in het faillissement zou worden betrokken, op grond, dat uit de door den vlugteling achtergelaten papieren, het wettig bewijs was getrokken, dat hij een der vennooten van den gefailleerde was. De regtbank gaf aan dit verlangen toe en verklaarde *Aug. Thurneyssen* verantwoordelijk voor het faillissement van *Karl Thurneyssen*. Soortgelijke aanklagt was ingediend tegen *Georg Thurneyssen*, maar deze werd door de regtbank afgewezen. De heer *August Thurneyssen* moet dus de 16 millioen betalen, of wordt mede failliet verklaard. Dit vonnis maakt een' diepen indruk in de financiële wereld. De actiën van het crediet-mobilier daalden aanmerkelijk. Deze instelling zal wel aan haren administrateur niets verliezen, maar het is reeds de tweede maal, dat een administrateur van het crediet-mobilier in zoodanige zaken gewikkeld is, en dit maakt een' slechten indruk.

— *Le Pays* deelt eenige bijzonderheden mede omtrent den dood van dr. *Vogel*. Deze reiziger in het binnenland van Afrika was, gelijk men weet, doorgedrongen tot aan de hoofdstad van Wadaï. De Sultan aldaar ontving hem eerst met welwillendheid; maar daar zich het gerucht verspreid had, dat hij verborgen schatten bezat, deed hij hem aanzeggen dat hij die op straffe des doods binnen drie dagen moest aanwijzen. Dr. *Vogel* antwoordde dat hij niets bezat dan eene natuurkundige verzameling en eenige werktuigen voor niemand van waarde dan voor hem alleen, maar dat hij het geheel echter ter beschikking van den Sultan stelde. Deze laatste was hiermede niet tevreden, maar liet hem drie dagen daarna, onder het oog van eene menigte volks, onthoofden. De Sultan maakte zich daarop meester van al hetgeen dr. *Vogel* bezat, en ontdekkende dat van een der gouden ringen de diamant ontbrak, zoo schreef hij de ontvreemding daarvan toe aan hen die het slagtoffer in de laatste uren van zijn leven hadden bewaakt. Hij deed hen, ten getale van zeven, spitsen, en onder deze marteling, legde een hunner de verlangde bekentenis af. Voor dr. *Vogel* is te Murzuck een eenvoudig gedenkteeken opgerigt.

— Kapitein *Doineau*, die te Oran in Algerië ter dood veroordeeld is, is daartegen bij het Parijsche hof van cassatie in appel gekomen. Het lot van *Doineau* vindt bij het leger veel sympathie; de officieren, en voornamelijk die van het Afrikaansche leger, zeggen openlijk dat hij een martelaar is der militaire discipline; bij den minister van oorlog daarentegen moet zijn lot weinig deelneming vinden. Men kan het echter als zeker aannemen, dat, wat ook de uitslag van zijn verzoek tot cassatie moge zijn, de doodstraf in eene andere straf zal worden veranderd.

Het proces zelf, hoe treurig het ook zij, zal voor Algerië hoogst waarschijnlijk weldadige gevolgen hebben, en eene wettelijke magt, op goede grondslagen berustende, zal zeker in de plaats komen van de willekeur der Arabische bureaux, aan 't hoofd waarvan kapitein *Doineau* stond. De burgerlijke wet heeft haar gezag tegenover het eigenmagtige militaire beheer zegevierend doen gelden, en dit zal de beschaving van Algerië, waarvan men te Parijs zoozeer spreekt, zonder wezenlijk iets daarvoor te doen, ongetwijfeld bevorderlijk zijn.

De *Moniteur Algerien* verdedigt ter gelegenheid van het proces *Doineau*, de Arabische bureaux, en zal eene reeks artikelen daaraan wijden, om het algemeen in te lichten.

BELGIË.

Het geschil tusschen den generaal *Capiaumont*, bevelhebber van het garnizoen van Gent, en den gemeenteraad dier stad, hetwelk tot een geschil tusschen de conservative of clericale en de liberale partij in België geworden was, is eindelijk bij een koninklijk besluit van den 31sten Augustus j.l. beslist naar den wensch der conservativen.

De gemeenteraad beweerde dat de generaal op den 30sten Mei j.l., tijdens de door de beraadslaging der kamer over de zoogenaamde kloosterwet veroorzaakte gisting, met de troepen was tusschen beide gekomen zonder dat een van de twee gevallen, waarin de tusschenkomst volgens de bestaande wetten geoorloofd is, zich had voorgedaan: die gevallen zijn, dat de bijstand der militairen door de burgerlijke overheid gevraagd wordt, en dat er voor hunne oogen wanordelijkheden worden gepleegd. Op grond hiervan besloot de raad den 25sten Julij j.l., zich bij de hooge regering over het gedrag van den generaal te beklagen. Dit besluit is thans door den Koning te niet gedaan op de volgende gronden:

» Gezien enz.

» aangezien uit het besluit van den gemeenteraad van Gent van den 25sten Julij insgelijks blijkt, dat de raad, uit eigen beweging handelende over de vraag, of 1) buiten de in artt. 106 en 41 van het wetboek van strafregtspleging voorziene gevallen, de tusschenkomst der troepen altijd van voorafgaande aanvragen der burgerlijke overheid afhankelijk is, en 2) of die tusschenkomst te Gent op den 30sten Mei j.l. wettiglijk heeft plaats gehad, de eerste vraag bevestigend en de tweede ontkennend heeft beantwoord;

» aangezien, wat de bevoegdheid betreft, dat de uitvoering der wetten en verordeningen van politie aan den burgemeester alleen opgedragen is (wet van den 30sten Junij 1842), terwijl de gemeenteraad geen regt heeft om de wettigheid te beoordeelen van handelingen, waarmede hij niet bevoegd is zich te bemoeijen;

» aangezien aangaande de feiten gebleken is, dat de bijstand van het garnizoen van Gent den 30sten Mei j.l. is gevraagd door den hoofdcommissaris van politie, handelende naar de bevelen van den burgemeester alsmede van den in diens plaats optredenden schepen;

» aangezien dat, hoewel die aanvrage zich bepaalde tot de uitnoodiging, » om het aantal manschappen van de hoofdwacht » te verdubbelen, ten einde in geval van oproer aan de politie » den sterken arm te leenen", de bevelhebber der troepen eenmaal om bijstand gevraagd zijnde, ontegenzeggelijk de eenige was, die te beoordeelen had, welke militaire operatiën en welk aantal manschappen vereischt werden om het hem door de aanvrage aangewezen doel te bereiken."

De clericale bladen voeren na het bekend worden van dit besluit, een' hoogen toon en verkondigen luide, dat alle welgezinden reden hebben om zich zelven geluk te wenschen met de krachtige houding, welke door de regering is aangenomen tegenover de bewerkers der zoogenaamde liberale manifestatiën, die sedert den 25sten Junij, den dag waarop het beruchte raadsbesluit tegen den generaal *Capiaumont* is genomen, geene middelen ontzien om invloed uit te oefenen op het ministerie.

Het koninklijk besluit, *waarbij het regt wordt gehandhaafd*, is medeonderteekend door de ministers van binnenlandsche zaken en van oorlog, de heeren *de Decker* en den generaal *Griendl*, en is, naar luid der clericale dagbladpers, met eenparigheid van stemmen goedgekeurd door de leden van het kabinet. De geestelijke hoofdleiders meenen, dat aan deze laatste omstandigheid nog al eenig gewigt behoort te worden gehecht, nadat van de zijde der liberalen de krachtigste pogingen zijn aangewend, om twist en tweedragt te zaaijen onder de ministers.

Het te Brussel uitkomende liberale hoofdorgaan is in tegendeel zeer verstoord over hetgeen thans door de regering is geschied en zet in een zeer uitgebreid betoog uiteen, dat nooit, zoolang België heeft bestaan, de constitutionele beginselen op eene meer ernstige wijze zijn verkracht dan thans, op aanraden van de ministers *de Decker* en *Griendl*, heeft plaats gehad. Het genoemde orgaan heeft de mogelijkheid niet kunnen vooronderstellen, dat het Gentsche raadsbesluit zou worden vernietigd en verklaart onbewimpeld, dat het verslag des ministers overvloeit van constitutionele ketterijen.

De slotsom der overwegingen van het liberale orgaan is deze:

» De constitutionele ketterijen, voorkomende in het verslag aan den Koning en in het koninklijk besluit van den 31sten Aug., zullen zeer gestreng worden afgekeurd door al de burgers die gehecht zijn aan de gemeentelijke regten en voorregten welke van oudsher den roem en de kracht van ons land hebben uitgemaakt. Hetgeen thans is geschied, moet ons echter niet vreemd voorkomen, want het is slechts het gevolg van de gedragslijn, welke door den minister van binnenlandsche zaken is gevolgd. Van 't oogenblik, dat door dezen teugels van het bewind in handen zijn genomen, is hij steeds overgeslagen van pogingen om zich onafhankelijk te toonen tot de jammerlijkste zwakheden, alleen om vergiffenis te erlangen van de mannen zijner eigene partij. Door het indienen der wets-voordragt op de liefdadigheid heeft hij de woorden » *Een adem van onverdraagzaamheid waait over het land*" en » *het geslacht der onnoozelen of cretins*" willen goedmaken: het koninklijk besluit, waarbij de beslissing van den Gentschen raad wordt vernietigd, moet goedmaken wat is misdreven door de intrekking der liefdadigheids-wet. Voorwaar eene jammerlijke staatkunde, waardoor de wet en de regtvaardigheid worden opgeofferd aan den drang om de buitensporige eischen eener partijzuchtige meerderheid in te willigen."

De overige liberale bladen betwisten mede de wettelijke waarde der argumenten door het ministerie in zijn rapport aangevoerd, terwijl daarentegen de clericale dagbladen met het rapport en het koninklijk besluit hoogelijk zijn ingenomen. Men verwacht dat ten gevolge van dat besluit, de meeste leden van den Gentschen gemeenteraad hun ontslag zullen nemen.

— De Koning is van zijn uitstapje naar Duitschland en Zwitserland teruggekeerd. In Duitschland wilde men aan deze reis eene staatkundige beteekenis hebben gegeven. En inderdaad, terwijl hij nog te kort van zijne dochter is gescheiden, dan dat dit het aantrekkingspunt van zijne reize kan zijn, wil men aan de andere zijde, dat *Leopold* nimmer Brussel verliet, zonder dat het later bleek, dat dit met de staatkunde in verband stond. Op dit tijdstip van het jaar, waarop alle vorsten van Europa als om strijd schijnen te reizen, en de staatkundige bemoeijingen tot den herfst uitstellen, kan alleen Koning *Leopold* geen stap doen, zonder dat de argus-oogen der Europesche pers zijne minste handelingen bespieden. Hij doe wat hij wil, immer zal men er eene nevenbedoeling in zoeken. Door de betrekkingen en verbindingen zijner familie, schijnt Koning *Leopold* bestemd, meer dan eenig vorst, tot de rol van officiëel bemiddelaar te zijn bestemd. Bloedverwant of bondgenoot van bijna alle regerende huizen van Europa, is hij als een verbindingsteeken tusschen Engeland, Oostenrijk en de Duitsche staten geplaatst. Daarbij dragen zijne hoedanigheden als vorst en mensch er toe bij, om hem te bestemmen tot een scheidsman, wiens gevoelen immer gaarne wordt gehoord, vooral thans, nu de verzoenende staatkunde aan de orde van den dag is, en de groote mogendheden het voorbeeld daartoe geven.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 4 Augustus.

Het heeft Z. M. behaagd, bij besluit van den 4den dezer, Z. K. H. *Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik*, *Prins van Oranje*, te bevorderen van kapitein-luitenant ter zee tot kapitein ter zee à la suite, en van luitenant-kolonel bij het regement grenadiers en jagers à la suite van dat corps, tot kolonel.

— Bij kon. besluit van den 28sten Aug. is benoemd: tot raadsheer in het prov. geregtshof in Noordbrabant, mr. *F. G. J.* baron *van Rijckevorsel van Kessel*, thans regter in de arr. regtbank te 's Hertogenbosch.

— De heer *Thorbecke*, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, is voortdurend ongesteld. Men meent dat hij bij de opening van de zitting der Staten Generaal niet tegenwoordig zal kunnen zijn en gedurende geruimen tijd geen deel aan de werkzaamheden zal kunnen nemen, ook indien zijn toestand eene gunstige wending mogt nemen.

— Herhaaldelijk is zoowel in de Staten Generaal als elders de achterlijkheid der Regering ter sprake gebragt in de naleving der wet, die beveelt dat het belastbaar inkomen naar welks evenredigheid de grondbelasting wordt geheven, om de tien jaren worde herzien. Onder de perceelen, die door dit verzuim bezwaard worden, behooren vooral de windkorenmolens. Ruim 25 jaren geleden, tijdens de schatting die thans nog gevolgd wordt, hadden die perceelen, bijzonder in de bevolkte steden, eene beduidende waarde, welke echter in de jongste jaren aanzienlijk verminderd is. Tot de oorzaken dier vermindering behoort de veranderde wetgeving, die den vrijen invoer van buitenlandsch meel en den aanvoer van elders gefabriceerd binnenlandsch meel begunstigt. Ook de ontwikkeling van de industrie der stoomkorenmolens hier te lande brengt het hare toe tot de waardevermindering der windkorenmolens. Het bezwaar der eigenaars, die naar een verouderden en zeer onbillijk geworden maatstaf in de grondbelasting moeten opbrengen, wordt nog vermeerderd doordien zij ook

gemeenten ten behoeve der gemeente naar dienzelfden maatstaf moeten bijdragen.

Verscheidene steden en plaatsen zijn sedert eenigen tijd de ... der windkorenmolenaars bij het departement van finan... gebragt, zonder dat eenige opheffing dier bezwaren mogt ... Wij vernemen, dat thans verscheidene korenmolenaars ... Amsterdam, Delfshaven, Kralingen, Hillegersberg en Overschie bij eerbiedig rekest regtstreeks aan Z. M. den Koning ... gewend, en dat deze beweging in andere plaatsen van ... land, met name ook in deze hoofdstad, zal voortgezet worden, daar de belanghebbenden zich schijnen te vleijen, dat hunne regtmatige grieven de bijzondere kennisneming van Z. M. mogten erlangen, daaraan alsdan spoedig een einde zal komen. (*H. Blad.*)

— De vijfde algemeene vergadering der Evang. maatschappij werd Woensdag morgen alhier gehouden. Bijgewoond, behalve door eenige gasten, door ruim zeventig medestichters en afgevaardigden, werd zij door den voorzitter met het plegtig gebed en eene warme toespraak geopend. Hierop werd door den secretaris het algemeen verslag gelezen, waaruit blijkt, dat de maatschappij zich over de aanwinst van vier nieuwe departementen, eenige correspondentschappen en leden, thans tot 1600 en 2400 begunstigers en begiftigers gestegen, verheugen mag. Met eene ruime hand werden hunne geschriften verspreid, en tot uitreiking van traktaatjes vond zij in het Nederlandsch traktaat-, Britsch- en buitenlandsch en bovenal in het Nederl. bijbel-genootschap krachtige en vrijgevige ondersteuning. Het arbeidsveld der maatschappij neemt in omvang toe, levert hier en daar goede vruchten, en grooten dank rekende men verschuldigd te zijn aan het toenemend aantal Evangelisten en colporteurs, die met prijselijken en verstandigen ijver hun zendingswerk beschouwen en uitvoeren. Het jaarlijksch verslag leverde in zijn geheel eene schoone bladzijde van de geschiedenis der maatschappij, die zich, blijkens de daarop blootgelegde rekening door den algemeenen penningmeester, ten gevolge van vrij ruime ontvangst van bijdragen, giften en een enkel legaat en daartegenover zuinig beheer der noodige uitgaven, in een niet ongunstigen finantiëelen toestand verkeert.

Hierop ging de vergadering over tot de voorziening in de door periodieke aftreding ontstane vacatures in 't hoofdbestuur. De uitslag daarvan was, dat in plaats der aftredende heeren: professor *ter Haar* en ds. *Pijzel*, werden verkozen: professor dr. *A. Kuenen*, te Leiden, en ds. *A. W. van Campen*, te Opperdoes; herkozen: dr. *P. Hofstede de Groot*, hoogleeraar te Groningen, en ds. *J. L. de Voogt*, te Amsterdam. Na beraadslaging tot eene vermeerdering van de leden des hoofdbestuurs besloten zijnde, werden daartoe bijgekozen de heeren: ds. *A. H. van der Hoeve*, te Keppel, *H. Haga*, Doopsgezind predikant te Arnhem, en *J. H. Dumans*, predikant te Zierikzee. Nadat nog door de heeren *P. Hofstede de Groot* en Pijzel hoogstbelangrijke mededeelingen gedaan waren, aangaande het werk der Evangelisatie, zoowel in het buitenland als in ons vaderland, die met groote belangstelling door de vergadering werden vernomen, werd zij door den voorzitter met dankzegging aan God gesloten.

Moge de arbeid dezer maatschappij, door den bijval van alle Protestanten ondersteund, der kerke van Christus ten rijken zegen zijn!

— Men leest in den *Echo Universel*: » Een Duitsch dagblad en ook verscheidene Nederlandsche dagbladen hebben gemeld, dat de Koning der Nederlanden voornemens was aan Pruissen het groot-hertogdom Luxemburg af te staan. Hoewel er eenige waarschijnlijkheid bestaat in een gerucht, 't welk den Koning van Pruissen voorstelt als eene soort van koopman in vorstendommen, zou 't niettemin betamelijk zijn, volstrekt geen geloof aan dergelijke geruchten te verleenen.

»Het groot-hertogdom Luxemburg is niet volkomen in den toestand als het prinsdom Kniphausen, om 't welk tusschen twee vorsten kon gedobbeld worden. Zijn toestand is in 1839 bepaald geworden door de groote mogendheden, en als er heden een afstand mogt plaats hebben, dan zouden de mogendheden er in moeten toestemmen, dat datgene werd vernietigd wat, dra twintig jaren geleden, volbragt is. Wij, onzerzijds, twijfelen dat Frankrijk zijne goedkeuring aan eene verandering schenke, die Pruissen aan zijne noordoostelijke grenzen zou brengen, en dat zijn gouvernement in die kwestie de geregtigheid en onbaatzuchtigheid zou toonen, waarvan het ... hiertoe in diplomatieke verwikkelingen het bewijs heeft gegeven.

» De Luxemburgsche correspondentie wijst, overigens, de bron aan, waaruit de tijding van den vermeenden afstand van het groot-hertogdom ontspruit, 't geen vergunt zonder aarzeling den waren aard er van aan te geven. Die tijding schijnt slechts een door de ministeriële Luxemburgsche pers uitgevonden hefboom, om op de verkiezingen te werken. De vrienden van het gouvernement, door de oppositie in 't naauw gebragt, en zonder steun in de algemeene opinie te vinden, hebben zich verbeeld, ongetwijfeld ten onregte, dat de bewoners van het groot-hertogdom nog een noodlottiger bestuur te vreezen konden hebben dan dat, waaraan zij door den staatsgreep van verleden jaar zijn overgegeven, en hebben getracht den burgers, door de bedreiging eener toekomstige vereeniging met Pruissen, vrees aan te jagen."

AMSTERDAM, 4 September.

In de op gisteren alhier door de Nederl. handel-maatschappij gehouden veiling van 343.289 balen en 120 vaten Java en Padang-koffij zijn 1435 koopen, naar kwaliteit, van 37½ tot 68 cent verkocht en 1828 koopen opgehouden; zijnde het verkochte gedeelte, met uitzondering van monsters 1, 2 en 3, van ½ tot 4½ cent beneden taxatie gegaan. Ten gevolge van dezen afloop zal de koffij-veiling te Middelburg, aangekondigd tegen den 8sten dezer, geen voortgang hebben.

Bij de veiling van 190,328 balen en 88 vaten koffij door de Nederl. handelmaatschappij, den 31sten Augustus te Rotterdam gehouden, is alles verkocht; sommige nommers een weinig beneden de taxatie.

LEIDEN, 4 September.

Gisteren had alhier de herstemming plaats voor de verkiezing van een lid der Tweede Kamer van de Staten Generaal, ter vervanging van den heer mr. *G. Groen van Prinsterer*. Er werden 1559 geldige stemmen uitgebragt. Van dit getal erlangde de heer mr. *R. J. Schimmelpenninck*, lid van den gemeenteraad van Amsterdam, 909, en de heer mr. *N. Olivier*, wethouder te Leiden, 650 stemmen, zoodat de eerste tot lid van de Tweede Kamer is benoemd.

ZWOLLE, 2 September.

Voor het provinciaal geregtshof alhier stond gisteren morgen teregt de kolonist *G. D.*, een jongeling van 26 jaren en van fatsoenlijken huize, beschuldigd van eenen brandbrief te hebben geschreven aan zeker handelshuis te Amsterdam. Het feit werd door den beschuldigde erkend, onder bijvoeging dat hij het zonder eenige bekendheid met het bedreigde huis, enkel gedaan had om in het bezit van geld te geraken. De president voerde hem te gemoet, dat hij tot heden de eenigste persoon was, die, voor zoodanige misdaad teregtstaande, niet, als anderen, tot reden daarvan opgaf het verlangen om uit de kolonie te geraken, en op de vraag van z.h.e.g. of het ook niet kunnen wezen, dat dit laatste zijne drijfveer was geweest, gaf de beschuldigde nu ten antwoord: » gedeeltelijk ja."

De advokaat-generaal requireerde de schuldigverklaring, met veroordeeling tot acht jaren tuchthuisstraf en in de kosten. De uitspraak is bepaald op den 8sten dezer.

— Gisteren morgen zijn alhier wederom 6 personen, alle kolonisten, gevankelijk binnengebragt, mede beschuldigd van brandbrieven te hebben geschreven.

MEPPEL, 3 September.

De kunstmatige uitbroeijing van hoendereijeren, die op sommige plaatsen in het buitenland bestaat, zoo men namelijk de berigten dienaangaande mag gelooven, zal weiligt ook eens in ons land toepassing kunnen vinden, daar zich een kapper en barbier zich in het hoofd heeft gezet, om eene kiphoenderij op groote schaal op te rigten, op een stuk grond, dat voor eene betrekkelijk geringe som te bekomen is, terwijl de ondernemer van deze zeldzame inrigting zich voorstelt, dat zij hem een voldoend middel van bestaan zal verschaffen. Volgens globale berekening zal iedere kip in alles, zoo in het voortbrengen van eijeren, jongen, mest enz., wekelijks eene som van p.m. 8 à 10 ct. kunnen opleveren, nl. bij de tegenwoordige duurte der eijeern, zoodat dan een 200 à 300 hoenderen waarlijk eene lucratieve zaak mag genoemd worden. Het is intusschen niet te wenschen, dat dit plan zal eene theorie te zijn, die in de praktijk niet kan bestaan zoo als het ook onlangs met veelvuldig opgerigte konijnen-fokkerijen is gegaan, die weldra den kreeftengang gingen. (*Dr. Ct.*)

GRONINGEN, 5 September.

Door de provinciale geneeskundige commissie alhier zijn, in hare vergadering van den 4den en 5den dezer, geëxamineerd en toegelaten als plattelandsheelmeester de heer H. L. A. Wijnne, en als scheeps- en plattelandsheelmeester de heer J. W. Kloppers.

— Gisteren is alhier de zeventiende verjaardag van Z. K. H. den kroonprins der Nederlanden door het uitsteken der vlaggen en het bespelen van het carrillon gevierd. Des avonds werden door sommigen onschadelijke vuurwerken afgeschoten.

— De generaal-majoor van Mulken, kommandant der brigade infanterie, is van hier naar 's Gravenhage vertrokken om de militaire manoeuvres te kommanderen, die van Dingsdag a.s. af in de vlakte van Waalsdorp, door de te 's Hage, Leiden en Delft in garnizoen liggende troepen, zullen worden uitgevoerd.

— Na de langdurige droogte, zal de milde regen die in de laatste dagen is gevallen en heden morgen als bij stroomen uit de lucht viel, een weldadigen invloed hebben uitgeoefend op de verschroeide weidelanden, waar het voedsel reeds zoo schaarsch was, dat vele veehouders hun vee óp stal hadden moeten zetten. Hopen wij, dat het gras nu weldra weder moge opschieten, en dat ook de veldmuizen, die ten gevolge van de langdurige droogte zich zeer hebben vermenigvuldigd, mogen verminderen.

— Heden morgen werd alhier van de binnenwerf van den scheepsbouwer K. Kater te water gelaten het nieuwgebouwde schoonerschip *Jan Albert*, groot pl. m. 120 ton, gevoerd zullende worden door kapit. J. J. Goosens, van de *Pekela*.

— Onder genot van schoon weder en bijgewoond door een matig talrijk publiek, had Donderdag te *Nieuwolda* de vroeger aangekondigde harddraverij plaats. Negen paarden, bijna allen flinke loopers, namen deel aan den wedstrijd. De uitslag was, dat de prijs, een extra fraaije zilveren theepot, behaald werd door den zwarten ruin genaamd *Jan*, toebehoorende aan- en bereden door den heer K. Doornbos van Uitwierde; terwijl de premie, een briljant zilveren tabakskomfoor, ten deel viel aan het paard toebehoorende aan den heer H. P. Bakker van Wittewierum en bereden door B. J. Koopman.

In het *Handelsblad* van den 19den Augustus j.l. komt eene statistiek voor betrekkelijk de thans in dienst zijnde schoolopzieners. Wij zijn in staat gesteld om zoodanige mede te deelen aangaande de schoolopzieners, welke bij besluit van den raadpensionairis der Bataafsche republiek van den 2den Junij 1806 zijn benoemd, om den 1sten Julij daaropvolgende in dienst te treden. De provinciën Holland, Noordelijk en Zuidelijk gedeelte, Zeeland, Brabant, Utrecht, Gelderland, Overijssel, Friesland, Groningen en Drenthe waren toen te zamen in 57 schooldistricten verdeeld, over welke districten ook zoo vele schoolopzieners zijn aangesteld.

Van deze 57 schoolopzieners waren 38 predikanten, dus juist het twee derde gedeelte, 3 R.-K. pastoors, 7 burgemeesters en schultussen, van welke drie regtsgeleerden, 3 gewone lagere onderwijzers, 2 rectors van Latijnsche scholen, 1 conrector, 1 hoogleeraar in de godgeleerdheid, 1 hoogleeraar in de medicijnen en 1 commies aan een ministerie.

In de provinciën Friesland en Zeeland waren al deze schoolopzieners predikanten.

Vooral na 1830 is het getal predikanten van tijd tot tijd, in evenredigheid van het aantal schoolopzieners, verminderd. In 1827 begonnen die voordragten reeds moeijelijkheden op te leveren, en toch is er geen stand, welke van den beginne af aan zoo vele diensten aan het onderwijs heeft bewezen.

Toen de wet van den 3den April 1806 in werking kwam, waren er 40 schoolopzieners in betrekking, naar aanleiding van de wetten van den 15den Junij 1801 en den 29sten Julij 1803. Deze schoolopzieners zijn, op een paar uitzonderingen na, misschien ten gevolge van eigen verzoek, alle weder benoemd bij bovengenoemd besluit van den 2den Junij 1806.

Men verwacht ook nu weder de benoeming van de oude schoolopzieners, in zooverre zij zich die benoeming zullen laten welgevallen. Daarom is eene handeling, zoo als door de onderwijzers in een district van Noordbrabant is geschied, om Z. M. om de herbenoeming van hunnen schoolopziener bij rekest te verzoeken, geheel overtollig.

Van onderscheidene schoolopzieners verneemt men reeds, dat zij niet weder wenschen in aanmerking te komen, hetzij wegens hooge jaren, hetzij wegens drukke bezigheden, die andere betrekkingen hun verschaffen, en het opzien tegen de moeijelijkheden en werkzaamheden, die het gevolg van eene nieuwe benoeming moeten zijn.

Wij lezen het volgende in het Tijdschrift uitgegeven van wege de Nederlandsche maatschappij ter bevordering van de afschaffing der slavernij:

» Onlangs werd in het tijdschrift *l'Espérance* gelezen, dat een adres, betreffende de afschaffing der slavernij, door de Protestantsche Christenen van Frankrijk, aan hunne broeders in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika gerigt, afgezonden is geworden, nadat het onderteekend was door de leeraren onderling en de diakenen van 393 der 452 Gereformeerde gemeenten, 152 der 216 gemeenten van de Augsburgsche geloofsbelijdenis, 34 der 70 of 86 vrije (indépendantes) gemeenten. De gezamenlijke onderteekeningen bedroegen ongeveer een getal van 5700. Droevig voorwaar is het te moeten opmerken, dat in Nederland op verre na geene gelijke blijken van belangstelling in de zaak der emancipatie worden gegeven; nog treuriger is het te moeten erkennen, dat Nederland tot dusverre geen regt heeft, om anderen te dier zake te vermanen."

KERK- en SCHOOLNIEUWS.

Holwierde, 1 Sept. Gisteren werd alhier door den primairen collator, den heer mr. R. T. Mees, tot herder en leeraar benoemd de weleerw. heer H. Poelman, predikant te Visvliet. De kerkeraad evenwel heeft zwarigheid gemaakt, deze benoeming door eene kerkelijke beroeping te doen volgen, daar de gekozene, op zijne tegenwoordige en eerste standplaats, bij het ontstaan der vacature nog geene volle twee jaren was werkzaam geweest, zoodat de stukken naar het klassikaal bestuur zullen worden verzonden. Met belangstelling ziet men den uitslag hiervan te gemoet.

— Tot predikant bij de Herv. gemeente te Hijlaard is beroepen ds. W. Sijpkens, predikant te Scharnegoutum c. a.

Sellingen, 2 Sept. Door de edele bemoeijingen van 't edel achtb. bestuur der gemeente Vlagtwedde, is te Sellingen in eene groote behoefte voorzien, namelijk in eene nieuwe school, voor de oude, welke niet langer doelmatig heeten kon, en op den dag van gisteren had de zoogenaamde inwijding van het nieuwe gebouw plaats. Die dag was voor de schoolkinderen in 't bijzonder en voor vele ingezetenen in 't algemeen een dag van ware vreugde. Nadat een uur vóór den aanvang van 't feest de geliefde driekleur was uitgestoken, vereenigden de schoolkinderen, gekleed in 't zondagspak, zich voor het eerst in deze nieuwe en zoo geheel doelmatige kweekplaats van kennis en deugd, alwaar zij 't schoollokaal versierd zagen met groen en bloemen, met boog en kroonen, 't geen bij de kinderen de lang verbeide vreugde vergrootte. Langzamerhand kwamen vele ouders en andere belangstellenden op om getuige van dit schoolfeest te zijn. Nadat de schoolkinderen een paar malen hadden gezongen, werden allen door den predikant der Hervormden te dezer plaatse hartelijk welkom geheeten. Zijn eerw. bragt hulde en dank aan 't edel achtb. bestuur, dat weêr zoo duidelijk blijken van belangstelling in school en schoolonderwijs gegeven had, en nadat de ouders waren aangespoord de kinderen naar de school te zenden en de kinderen om naar school te gaan, wenschte zijn eerw. den geachten onderwijzer veel geluk met den nieuwen tempel, waarin hij als priester de harten der kinderen door onderwijs en opvoeding voor den Heer wilde vormen. Daarna werd het eerste gedeelte eener openlijke les gegeven, 't geen werd opgevolgd met eene belangwekkende rede des onderwijzers, in welke 't heerlijk doel van onderwijs en opvoeding zoo duidelijk doorstraalde; aan 't slot dier rede werd de hulde en erkentelijkheid aan 't edel achtb. bestuur herhaald en tevens werd aan allen, die het hunne hadden bijgedragen om de vreugde van het feest te vergrooten, hartelijk dank gezegd. Nadat het tweede gedeelte der openlijke les geëindigd was, trad de Hervormde leeraar te dezer plaatse ten tweeden male op, om nog een woord tot afscheidsgroet te spreken, bij welke toespraak zijn eerw. aan ieder schoolkind een boekje uitreikte, tot aandenken van dit genoegelijk feest. Gelijk alles met gezang, zoo van kinderen als van alle aanwezigen, begonnen en afgewisseld was, zoo werd het ook daarmede besloten. Daarna vereenigde zich de schooljeugd buiten 't schoollokaal paarswijze, deed, met boog en kroon voorop, zingende eene wandeling door het dorp, en, in de school teruggekeerd, vonden de grage magen veel dat haar welkom was en kostelijk smaakte. Even vóór dat de blijde troep uiteenging, werd er nog eens uit de volle borst gezongen, waarna de onderwijzer aan ieder zijner leerlingen eene schoone prent uitreikte, welke ook met groote kindervreugde werd ontvangen. Zoo was alles geëindigd; doch ofschoon 't feest is afgeloopen, de kinderen spreken, gelijk 't gewoonlijk gaat, nog gedurig over al dit genoegen, terwijl de ouders in stilte zich blijven verheugen over al het goede dat voor school en schoolonderwijs gedaan wordt.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 5 September.

De regering heeft besloten, voortdurend nieuwe troepen naar Indië in te schepen tot dat hun getal 80,000 zal bedragen.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 5 *September*.

Nederland Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63 $\frac{11}{16}$.
Dito Dito	» 3	»	—
Dito Dito	» 4	»	97½.
Oostenrijk Metalliek	» 5	»	74⅜.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	38½.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	86⅝.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	76 $\frac{7}{16}$.
Spanje Onbep. St.	» 1½	»	25⅜.
Dito Binnenl.	» 3	»	37⅘.
Portugal	» 3	»	45½.
Rusland Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	—
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	—
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	86 $\frac{11}{16}$.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	—
Dito 6de serie	» 5	»	101⅜.

LONDEN, 5 *September*. Consols 90⅜.

PARIJS, 5 *September*. Fransche 3 pCt. 67.05.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

TEXEL 2 Sept., *Zeeman* Amerika, Tjilatjap; *Schill* Anna, Sur.; *van 't Veer* de Vr. Anna, Londen; *Bakker* Maria, Archangel; — 3 *Rolufs* Telegraph, Padang; *de Vries* Alida Maria, Bombay; *Rijntjes* Suriname, Sur.; *Mulder* Helena Maria, Archangel.

HELVOET 1 Sept., *Wilkens* Alberdina, Petersburg; — 2 *Koenen* Lourens Koster, Banjoewangie; *de Jonge* Malvina, Venetië.

BROUWERSHAVEN 1 Sept., *Lourens* Jason, Bat.; — 2 *van Rossen* Tollens, Akyab.

Bij HONG KONG 9 Julij, *Herderschee* Amsterdam, Batavia.

MACAO 7 Julij, *Bik* Vier Gezusters, Penang.

LISSABON 22 Aug., *Noordhoek* Kurkhandel, Newc.

DUINKERKEN 29 Aug., *de Groot* Catharina Geerdina, Nerva.

GEND 31 Aug., *Olberding* Welmoet, Bergen.

LONDEN 31 Aug., *Schuring* Hillechina, Gothenburg; *Fokkema* de Hoop, Workum; *Mellema* Doris, Straalsund.

Bij WIGHT 28 Aug., *Nagel* Afina Alberdina, v. Bord. n. Hamburg.

Bij DOUVRES 30 Aug., *Jonker qq.* Agneta, v. Amst. n. Bat.

CARDIFF 29 Aug., *Timmermans* H. Willebrordus, Rott.

LIVERPOOL 1 Sept., *Meijboom* van Oldenbarneveld, Akyab.

CROOKHAVEN 29 Aug., *de Boer* Eliza, Galatz.

DUNDEE 30 Aug., *Pluim* Stad Almelo, Hartlepool.

LEITH 29 Aug., *Hazewinkel* Jonge Gerriet, Riga; — 30 *Mulder* Margaretha, Petersburg.

NORTH SHIELDS 31 Aug., *Hemmes* Marinus, Schiedam.

HULL 30 Aug., *van Deest* Jacobus, Memel.

HUSUM 29 Aug., *Bakker* Zwaantina, Gluckstadt.

GOTHENBURG 28 Aug., *de Jong* Magretha, Amsterdam; *Nieboer* Martha, 't Vlie; *Brouwer* Antje, Zwolle; *de Jong* Staatsr. Baud, Amst.

KOPPENHAGE 31 Aug., *Moesker* Susanna, v. Petersb. n. Amst.; *Visser* Verwachting, v. Uleaborg n. Hull; *Rijnberg* Nachiena Lammechiena, v. Petersb. n. Hamburg; *Hoveling* Redite, v. Stockholm n. Algiers; *Muntendam* Jacoba, Zwolle.

TRAVEMUNDE 1 Sept., *Brouwer* Gezina, Bremen.

DANTZIG 30 Aug., *Doewes* Geerdina, Kiel.

PILLAU 30 Aug., *Sap* Emma Maria, Stockholm; — 31 *de Vries* Theodora Henriette, Londen; *Kooi* Goede Verwachting, Newc.

BOLDERAA 28 Aug., *v. d. Veen* Johanna Gesina, Belgie; *de Cock* Hillechina, Harlingen; *Schenk* Ida en Cornelia, Amst.; *Wessels* Elisab. Machtelina, Rott.; *Helmers* Ida en Emma, Landscrona.

STOCKHOLM 28 Aug., *Kuiper* Margr. Christina, Stettin.

CHRISTIANIA 26 Aug., *Heddes* Vlijt, Dantzig.

Vertrokken.

AMSTERDAM 2 Sept., *Peters* Annette, Hamburg; *Mudder* Margaretha, Emden; — 3 *de Boer* Havana Paket, Havana.

VLIE 31 Aug., *Mooi* Renske, Petersb.; *Burghart* Hendrik, Lumah; *de Jong* Margaretha Meijering, Flensburg; *Slik* Vrouw Margaretha, Hamburg.

HELVOET 2 Sept., *de Ruiter* Klaartje, Sunderland.

BRIELLE 2 Sept., *Feijen* Stella Maris, avontuur.

BREMERHAVEN 31 Aug., *Vorenkamp* Cornelia Alida en *Grilk* Anna Catharina, Noordzee.

BOLDERAA 27 Aug., *Alberts* Gesina Jantina, Elseneur.

STOCKHOLM 26 Aug., *Legger* Courier, Engeland.

ARCHANGEL 19 Aug., *Pomper* Geertje, *Bosmak* Ena Elisabeth en *Oldenburger* Gustaaf, Amst.; *Giezen* Twee Gezusters, Texel; *v. d. Laan* Johanna Masker, de Maas; — 20 *Jonker* Annegiena en *Boon* Jantina, Schiedam; — 21 *Verlee* Vrouw Roelina en *Prins* Annachien en Jantje, Groningen; *Hagedoorn* Cornelia Catharina, Zwolle; *Hazewinkel* Prudence, Schiedam.

In lading.

SURINAME 4 Aug., *Groenewoud* Susanna, Amst.; zou den 25 dito vertrekken.

LONDEN 31 Aug., *Pik* Jansje, Stettin; — 1 Sept. *Ketler* Vrouw Johanna, Kaap de Goede Hoop.

Zeilklaar.

LONDEN 29 Aug., *Edema* Margar. Gezina, Koningsb.; *Scholtens* Alida Ikina, *Biese* Alida Hendrika en *Panjer* Gesina, Elseneur.

Amsterdam, 3 Sept. De Nederlandsche brik Truda, kapit. *Das*, is den 1sten dezer lek uit zee bij de Sulina teruggekomen; het schip maakt twee voeten water in het uur. Van wege den Nederl. consul zullen beambten ter adsistentie worden afgezonden.

Rotterdam, 31 Aug. Naar men ons verzekert, is alhier uit Indië het berigt ontvangen, dat het Nederlandsche schip Flora, kapit. *van Wijk*, afgekeurd is. De Flora was met eene lading kolen van Dordrecht te China gearriveerd, had op de reis veel slecht weder doorgestaan en was met schade te Poelo Timoa binnen geweest.

Gepraaid den 6 Mei, op 23° Z.Br., 28° W.L., *Crevecour* Koophandel, v. Hartlepool n. Moulmein. — Den 9 Junij, op 31° 15′ Z.Br., 37° 6′ O.L., *Quakkelstein* Nederwaard, v. Rangoon n. Rott. — Den 27 Junij, op 26° 47′ N.Br., 29° 10′ W.L., *de Bos* Maria Agnes, v. Batavia n. Amst. — Den 21 Julij, op 12° N.Br., 28° W.L., *Stoorvogel* Betsy, v. Newc. n. Singapore. — Den 16 Aug., op 40° N.Br., 13° W.L., *Bennink* Nieuwland, v. Rott. n. Bat. — Den ...., op 57° N.Br., 0° 32′ W.L., *Admiraal* Per Aspera ad Astra, v. Newc. n. Hong Kong.

Groningen, 5 Sept. Binnengekomen het nieuwgebouwde galjootschip Albertha Romelingh, groot pl. m. 140 ton, kapit. *B. J. Goossens*, van ...., gebouwd bij *R. G. Berg*, te Sappemeer.

— Vertrokken het nieuwgebouwde schoonerschip Gratitude, groot 148 ton, kapit. *H. B. Kolk*, van Wildervank, met ballast op avontuur.

Oostmahorn, 3 Sept. Ter reede gearriveerd 2 Sept., *Puister* Imka Giezen en *Speelman* Vr. Geerdina, v. Hamburg n. Zaandam; *Jacobs* Stad Leer, v. Bremen en 3 *Burchers* Frau Sophia, v. Hamburg, beide n. Amsterdam.

Vertrokken 3 Sept., *Wunderlich* Franciena Elisabeth, v. Rott., *Velvis* Catharina Groenewold en *Huisman* Apollo, beide v. Amst., alle 3 n. Bremen; *Boer* Magrietha Pietronella en *Hamstra* de Jonge Pieter, v. Amersfoort en *van Dijk* Magrietha, v. Amst., alle 3 n. Hamburg; *Greven* de Goede Hoop, v. Steenwijk n. Harburg; *Kuipers* Grietje Huisman, n. Noorw. en *Dekker* het Vertrouwen, op avontuur, beide v. Gron.; *de Groot* de 2 Gebroeders en *Pronk* Geertruida v. Appingedam, v. Amst. n. Emden.

Zoutkamp, 5 Sept. Binnengekomen den 3den, *Kamminga* 3 Gebr. Sikkens, Arch.

Vertrokken den 3den, *Prins* Dirk Hendrik en *de Jonge* Jantina, Newcastle.

Zeilklaar: *Mulder* Johanna Elsina, Oudsoen; *Visser* Anna Sophia en *Drent* Zuidlaren, avontuur; *v. Klooster* Gezina, Newc.; *Poelman* Doethea Christina, Lond.

De Sond gepasseerd.

30 Aug. *Koster*, Bouchina, v. Newc. n. Petersb., m. ijzerw.
Tolner, Levant, v. Newc. n. Petersb., m. stukg.
31 —— *Duintjer*, Catharina, v. Nerva n. de Maas, m. rogge.
1 Sept. *Gust*, Magdalena Johanna, v. Newc. n. Stockholm, m. steenk.

De wind den 30 Aug. Z.O., Z., Z.Z.W.; den 31sten Z., Z.Z.W.; den 1 Sept. N.N.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 4 Sept., *Fekkes* Mathilde, Archangel.

TEXEL 3 Sept., *Hoogenstraten* Commissaris des Konings v. d. Heim, Banjoew.; *Boontje* Vriesland, Lond.; *Vos* Crescendo en 4 *Potjewijd* Vier Gezusters Meijer, Arch.; *v. Dijk* Graaf v. Rechteren, Hull.

VLIE 1 Sept., *v. Sluis* Onderneming, Wollersum; *Vlas* Marianne en *Duin* Jant. Frouwina, Dantz.; *Flik* 3 Gebroeders, Frederikstad; *Visser* Fred. Hendrik, Osterrisoer; *Olthof* Abeldina en *Bantingh* Gezina, avont.; *Gort* Vriendschap, Rendsb.

HELVOET 3 Sept., *Verschuur* Maria Anna, Akyab; *Brandt* Stad Haarlem, Haïti; *Smilde* Janna, Arch.

PILLAU 1 Sept., *Blok* Vier Gezusters, Harl.; *de Vries* Antje Maathuis, Antw.

LONDEN 2 Sept., *Kruithoff* Courier, Rott.

Bij KAAP CLEAR 30 Aug., *Brouwer* Onrust, v. Livorno n. Liverp.

CARDIFF 31 Aug., *v. Dijcke* Samarang, Antw.
Bij de SORLINGS 26 Aug., *Kuiper* Phoenix, Cette.
BANFF 30 Aug., *Lindeboom* Maria Theresia, Petersb.
NORTH SHIELDS 1 Sept., *de Boer* Boreas, Harlingen; *Bakker* Noach Lotinga, Groningen.
ST. NAZAIRE 30 Aug., *Weert* Wilhelmina, Petersb.
BILBAO 22 Aug., *Kostert* Dankbaarheid, Vlaard.
GIBRALTAR 19 Aug., *Kroon* Jeanne, v. Livorno n. Dublin; — 23 *v. Vliet* Courier, Vlaard.; — 25 *Hoogendijk* Triëst, Rott.

Vertrokken.

AMSTERDAM 3 Sept., *Teensma* Aukjen, Petersb.; *Siersema* Annechien Bendix, Bergen; *Olthof* Catharina, avontuur; — 4 *Molenaar* Neptun, Curaçao; *van Wijk* Jenny, Petersb.
TEXEL 3 Sept., *Boerhave* Albert Schuringa, Livorno; *Duiven* Herstelling, Cardiff; *Gnodde* Verwachting en *Korporaal* Vr. Martha, Newc.
VLIE 2 Sept., *Karst* Lambertha, *Panjer Jr.* Wijka, *Butter* Vier Gezusters, *de Jonge* Pollux, *Everts* Gesina Catharina en *de Boer Sap* Zwaantina Thelina, Petersb.; *Klasen* Elisabeth, Riga; *Drent* Johanna, Stavanger; *Mulder* Alida, *de Jonge* Aurora, *Visser* Johanna Petron. en *Schuring* Annechiena, avontuur.
MAASSLUIS 3 Sept., *Meijer* Wobbina Cath., *Bekkering* Geziena, *de Groot* 2 Gebroeders, *Lula* Roelfina Roelina, *Stuitvoet* Magretha, *Swart* Sancta Maria en *Kappen* Jonge Willem, avontuur.
PLYMOUTH 1 Sept., *Oltmans* Maria Cornelia, Liverpopl.
HULL 31 Aug., *Voordewind* Hillegonda, Grimsby.
HARWICH 1 Sept., *Kuijpers* Anna Fedora, v. Londen n. Koppenh.
ANTWERPEN 2 Sept., *Hof* Grietje Bos, avontuur.
GEND 2 Sept., *Meinders* Johanna, Petersb.
KROONSTAD 26 Aug., *Kromminga* Afina, Liverpool; *Nieboer* Cornelia, Londen; *Vegter* Beerta Schuringa, Leith; *Mulder* Afina Agatha, Hernös; *Woudstra* Jonge Kerst, *Scholtens* Hillech. Scholtens, *Sissingh* Minister van Bosse en *Vissenga* Gesina Jantina, Koppenh.

Zeilklaar.

NEWPORT 3 Sept., *Graadt van Roggen* v. Dam v. Isselt, China.
LONDEN 1 Sept., *Puister* Industrie, *Fijn* Hillechina, *Schuring* Egberdina Anna en *Buiming* Magdalena, Elseneur.

AMSTERDAM, 4 Sept. Het schip Stad Edam, kapit. *Sehuring*, v. Livorno met marmer herwaarts gedestineerd, is volgens berigt van Faro van den 25sten Aug., den 23sten dito bewesten Kaap St. Mary's gestrand en zal weg zijn; men hoopt de lading, ofschoon beschadigd, te bergen.

233ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van *f* 100 en daarboven.
Trekking der Vierde Klasse.
4de Lijst: No. 9730 *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND
te *Groningen.*

De opgave van den burgerlijken stand, zooals die tot nog toe in ons blad werd opgenomen, voldeed niet aan veler verlangen. Men wil toch niet alleen weten, hoevelen, maar ook wie er wekelijks geboren, gehuwd en overleden zijn. Aan dien wensch wordt reeds in onderscheidene dagbladen voldaan. Wij hebben ons in staat gesteld om dat voorbeeld te volgen en zullen van nu af geregeld iedere week in de editie van Zondag eene volledige opgave doen van de personen die in de afgeloopene week met den burgerlijken stand te dezer stede in aanraking zijn gekomen. De meerdere ruimte, die wij daarvoor zullen moeten opofferen, zal, hopen wij, worden gebillijkt door het belang 't welk zeer velen in deze nu veranderde rubriek zullen stellen.

1ste HUWELIJKS-AFKONDIGING op Zondag 30 Augustus 1857:
P. Breslour, 62 j., wedr. van S. L. van Gelder, met H. Woudstra, bijna 44 j.; — I. Kranenburg, 26 j., met J. J. Limborgh, 23 j.; — I. du Pon, 44 j., met C. Kets, bijna 38 j.; — J. Seiffers, 54 j., laatst wednr. van A. van der Beek, met H. Rodenborger, 35 j., wed. van M. van Doon; — H. Visser, 21 j., met R. G. Buiter, 21 j.; — R. de Graaf, 27 j., met T. de Boer, 22 j.

30 Augustus—5 September.

GEHUWD: G. Geerssinga met A. Kruize; — E. Wind met Z. J. van der Tuin; — J. Delger met M. de Jonge.
BEVALLEN: M. J. Buis, geb. Spinhof, z.; — T. Prins, geb. Smit, d.; — M. Imelman, geb. Smit, d.; — G. M. Folkers, geb. Hoving, z.; — R. W. Breuker, geb. Brugman, d.; — F. Groenendal, geb. Hemmes, z.; — G. Schaank, geb. Boerma, z.; — G. Staal, geb. Fokkens, d.; — L. Tekelenburg, geb. Edens, z.; — H. Bonsema, geb. Volders, d.; — A. Jans, geb. ten Hoove, d.; — J. Drent, geb. Bakker, z.; — J. Kraan, geb. Tiddens, z.; — H. Sanders, geb. Hindriks, d.; — R. Groen, geb. Ham, z.; — T. Schuls, geb. Werkman, d.; — G. Martens, geb. Pestman, z.; — G. Dilling, geb. Steendam, d.; — J. A. Kortrijk, geb. Folkeringa, z.; — A. Loor, geb. Rottinghuis, d.; — C. W. Tomasini, geb. Boekholt, z.; — A. G. Mulder, geb. Kolthof, z.; — voorts zijn nog 2 dochters buiten huw. geb.
OVERLEDEN: D. Reizevoord, wednr. van Jantje Jans, bijna 80 j.; — B. J. de Vries, bijna 14 j., z.; — J. Mus, 1 dag, z.; — A. C. Poster, 26 j., d., ongeh.; — L. Kloek, 15 m., d.; — L. van der Sluis, 7 m., d.; — A. Barda, 21 j., z., ongeh. — A. Scholtens, 22 j., d., ongeh.; — H. K. de Vries, vrouw van J. J. Wijnstok, bijna 78 j.; — A. Nienhuis, 29 j., d., ongeh.; — E. Aaldring, bijna 9 m., d.; — J. P. Vuursteen, 8 dagen, z., — Z. S. van der Hove, geb. Salomon, bev. levenl. d.; — C. H. van Duinen, 22 j., d., ongeh.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.
GRONINGEN, 4 *September*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ *f* 3,90
Oude 70 ℔ *f*	Wtr. 1857 54 ℔ *f* 5,80	- - 42 - - 4,10
Oml. 1856 66 - 7,50	- 56 - - 6,20	- - 44 - -
- - 68 - - 8,30	- 58 - - 6,60	BOONEN.
- - 70 - - 9,10	Zomer 54 - -	Paardeb. *f* 7,50,75 *f* 8,25
- Old. 66 - - 7,25	- 56 - -	Gr. Erwt. *f*
- - 68 - - 8,05	N.Knobbe 60 - - 6,15	Graauwe dito *f*
- - 70 - - 8,85	- 62 - - 6,55	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	HAVER.	
N.Inland. 60 ℔ *f*	Dikke 36 ℔ *f*	Old.Koolz. *f* 13 *f* 14 *f* 14,10,25
- 62 - - 5,65	- 38 - - 3,85	Oml. dito *f* 13 *f* 14 *f* 14,25,50
- 64 - - 6,15	- 40 - - 4,10	Kromhorn en van de Zijlen
- 66 - - 6,65	- 42 - - 4,35	(*f* 14,50,75
N. 1857 68 - - 7,35	- 44 - - 4,55	Zomerzaad *f* 12,25,50, *f* 13
- 70 - - 7,85	- 46 - - 4,75	Aveelzaad *f*
BOEKWEIT.	- 48 - - 4,95	G. Mosterdz. *f* 17 a *f* 19
N.Gr.Zd. 64 ℔ *f* 6,60	- 50 - - 5,15	Lijnzaad *f*
- - 66 - - 7,10	WitteVoer 36 - - 3,65	Dederzaad *f*
- - 68 - - 7,60	- - 38 - - 3,85	Gr. Gort *f* 9,25,50 a *f* 10
N. Zw.- 64 - - 6,45	- - 40 - - 4,05	Parel dito *f* 12,25 a *f* 14
- - 66 - - 6,95	N. Zw. - 36 - - 3,50	Raapolie per vat *f* 47
- - 68 - - 7,45	- - 38 - - 3,70	
Veen 64 - - 6,35		

Tarwe slap en niet dan lager te plaatsen. — Rogge en Boekweit in een doen. — Gerst weinig aan en 10 cent hooger verkocht. — Haver mede 10 cent hooger afgaande. — Boonen prijshoudend. — Koolzaad met geringen handel en nagenoeg vorige prijzen.

ROTTERDAM, 3 *Sept.* Tarwe: 160 ℔ j. Hoogl. Kleefsche *f* 390. Rogge: 145 ℔ Arch., te Schiedam *f* 207.

LEEUWARDEN, 4 *Sept.* De aanvoer van granen was heden iets grooter dan de vorige week, en de stemming meer geanimeerd, zoodat over het geheel de vorige prijzen gemakkelijk te bedingen waren. Tarwe, knappe *f* 7,90, *f* 8,15; nieuwe *f* 10, *f* 10,50; roode als voren; puike nieuwe *f* 12, *f* 12,50. Rogge: jarige buitenl. *f* 7,10,30; nieuwe inl. *f* 8,25,30. Boekweit alleen aan consumtie tot hoogere prijzen, nieuwe Vries. Zand *f* 8,85, *f* 9, op levering *f* 8,60. Wintergerst iets meer aan en tot ruim vorige prijzen verkocht, puike *f* 6, *f* 6,60. Haver in de nieuwe soorten iets ruimer ter veil, en tot ruim vorige prijzen, Voer *f* 3,90, *f* 4, jarige *f* 3,90,95. In koolzaad weinig omgegaan; puik *f* 14,75, *f* 15,10; 2de soort *f* 14,25,50, geringere *f* 13, *f* 13,50.

AMSTERDAM, 4 *Sept.* Poolsche Tarwe bij partijen lager afgegeven; roode bij gerijven in een doen: 132 ℔ witb. Pools. *f* 405; 130 ℔ b. dito *f* 365; 130 ℔ dito *f* 358, *f* 360 bij partij; 129 ℔ b. dito *f* 350 bij partij; 134, 136 ℔ r. Nassaud. *f* 355, *f* 370; 122 ℔ Gron. *f* 255. — Rogge bij gerijven als voren: 123 ℔ Belgische *f* 223; 118 ℔ Petersb. *f* 201. — Gerst met meer handel voor cons.: 113 ℔ Stettin *f* 215; 109 ℔ Deens. *f* 205; 107 ℔ Pommer *f* 199; 107 ℔ fijne Zweeds. *f* 182.

Koolzaad in deze maand $\frac{1}{2}$ p. vl. hooger, op levering onveranderd: op 9 vat in Sept. $80\frac{1}{2}$ p. vl.; Oct. 81 p. vl.; April $83\frac{1}{2}$ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering iets lager afgegeven: op 6/w. *f* 48; vlieg. *f* 46,75; Oct. *f* 47 a *f* 46,75; Nov. *f* 47,50 a *f* 47; Dec. *f* 47,75 a *f* 47,25; Mei 1858 *f* 48,25 a *f* 47,75. — Lijnolie dadelijk wel zoo aangenaam, op levering niet williger: op 6/w. *f* 46,25; vlieg. *f* 45; Oct. *f* 44,75 a *f* 44,50; Dec. *f* 44,50 a *f* 44,25; Maart, April en Mei 1858 *f* 44—*f* 44 a *f* 43,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 51; vlieg. *f* 49,75. — Raapkoeken *f* 94 a *f* 97. — Lijnkoeken *f* 12 a *f* 14.

LONDEN, 2 *September*. De van eergisteren overgebleven inl. Tarwe was heden tot de prijzen van dien dag gemakkelijk te plaatsen. Ook van vreemde werden kleine partijen tot denzelfde koersen genomen. In alle andere graansoorten was weinig variatie.

Van den 4den. Granen onveranderd, zonder handel en met ruimen toevoer.

BOTERMARKTEN.
LONDEN, 4 *September*. Friesche Boter 116 sh., Gron. 90 sh.

VEEMARKTEN.
GRONINGEN, 4 *Sept.* Aan de veemarkt was heden een ruime aanvoer van schapen, doch weinig verkoop; varkens schaars aangevoerd, prijzen als voren.

LONDEN, 4 *September*. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 1115 runderen, 526 kalveren en 8870 schapen; de handel was levendiger, doch niet tot hooger prijzen.

EFFECTEN-BEURS.
AMSTERDAM, 4 *September*.

Nederl. Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{1}{16}$; Dito Dito 3 pCt. $77\frac{1}{8}$; Dito Dito 4 pCt. 97. — SPANJE, Onbep. Stukken $1\frac{1}{4}$ pCt. $25\frac{3}{8}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. $37\frac{1}{16}$; Dito Buitenl. £ 85, 3 pCt. $42\frac{1}{8}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $45\frac{1}{8}$; Dito 1856, 3 pCt. $44\frac{7}{8}$. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. $105\frac{1}{4}$; Dito te Londen, $4\frac{1}{2}$ pCt. $96\frac{1}{4}$; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. $101\frac{3}{8}$. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $74\frac{1}{8}$; Dito Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $38\frac{3}{4}$; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. $86\frac{3}{4}$; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. $76\frac{5}{8}$. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. $20\frac{13}{16}$.

ADVERTENTIËN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel van eene wélgeschapen DOCHTER mijne geliefde Echtgenoot C. S. A. WARMOLTS.
THEZINGE, 1 September 1857.
J. DE RAADT OFFERHAUS,
Predikant.

*** Bevallen van eene DOCHTER H. V. BARENBORG, geliefde Echtgenoot van
Dr. J. H. SCHÖNFELD.
FINSTERWOLD, 3 September 1857.

*** Bevallen van een' ZOON J. A. FOLKERINGA, geliefde Echtgenoot van
G. J. KORTRIJK,
Scheepsmakelaar.
GRONINGEN, 3 September 1857.

*** Tot diepe droefheid van hare nagelatene Betrekkingen, overleed heden, na een smartelijk lijden van zes weken, in den ouderdom van eenenzestig jaren en ruim vier maanden, Vrouwe ANNA WILHELMINA HENRIETTA HOVING, hartelijk geliefde Echtgenoot van den WelEdelen Zeer Gel. Heer B. J. K. MUNTINGHE, *Med. Dr.*
WILDERVANK, 22 Augustus 1857.
Om buitenlandsche betrekkingen eerst heden geplaatst.

*** STEDUM, 29 Augustus 1857. Heden namiddag te vijf uur overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, onverwacht, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder CORNELIA THEODORA CLEVERINGA, Weduwe Mr. JOHANNES BEBINGH, in den ouderdom van ruim 91 jaren.
H. J. BEBINGH.
Mede namens Broeders en Zusters.

*** De jongste onzer lievelingen, JOHANNA NELENA, werd ons heden door den dood ontnomen.
STEENWIJK, 4 September 1857.
Mr. J. W. VAN UILDRIKS.
S. M. VAN UILDRIKS—VAN DE MOER.
Eenige kennisgeving.

*** GRONINGEN, 2 September 1857. Heden werd ons ouderhart op nieuw diep getroffen door het overlijden van onze innig geliefde jongste Dochter, CHRISTINA HELENA, in den ouderdom van ruim 22 jaren.
S. J. VAN DUINEN.
T. VAN DUINEN.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed de jongste onzer lievelingen, LUKAS JACOBUS, in den ouderdom van bijna zeven maanden.
DELFZIJL, 2 September 1857.
Mr. H. J. OFFERHAUS.
H. STRATINGH.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed onze waarde Vader J. W. DE BOER, in den ouderdom van achtenvijftig jaren en ruim vier maanden.
Hoe diep bedroefd ook, hopen wij echter, dat hij weder vereenigd mag zijn met haar, die hem voor vijf jaren naar de eeuwigheid is voorgegaan.
Zwaar treffen zulke slagen, doch wij hopen den wil van den Alwijzen te verbiedigen.
KIEL-WINDEWEER, 2 September 1857.
R. J. DE BOER.
Mede namens Broeders en Zusters.
Algemeene kennisgeving.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, bij den dood van onze hartelijk geliefde Moeder ondervonden, betuigen wij bij deze onzen OPREGTEN DANK.
TH. F. UILKENS.
Uit aller naam.

*** De Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te *Groningen*, stellen algemeen verkrijgbaar:

P. van Limburg Brouwer,
CESAR
EN ZIJNE TIJDGENOOTEN;
4 dln., gr. 8vo, *f* 8,00.
Het zal wel overbodig zijn nog in het bijzonder de aandacht te vestigen op de gelegenheid om zich dit voortreffelijk Historisch-Kritisch Werk voor een betrekkelijk geringen prijs aan te schaffen. De vroegere prijs was *f* 14,50.
Verder zijn door dezelfden uitgegeven:

Het Oostenrijksche Concordaat,
beschouwd in het licht der geschiedenis.
Uit het Engelsch.
Prijs *f* 0.75.

VROUWENLEVEN;
BEELDEN, GROEPEN EN TEEKENINGEN,
OTTILIE WILDERMUTH
NAGESCHETST
DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR.
Met Vignet. **Prijs *f* 3.50**; gebonden in blaauw Linnen band met vergulde Stempels ***f* 3,90.**

Aan den Haard,
Geschiedenissen uit het dagelijksche leven,
FRANZ HOFFMANN
NAVERTELD
DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR.
PRIJS *f* 1,50.

De Katholieke
EN
Protestantsche Natiën
ONDERLING VERGELEKEN
UIT HET DRIELEDIG OOGPUNT VAN
Welvaren, Verlichting en Zedelijkheid.
DOOR
NAPOLEON ROUSSEL.
Met eene Voorrede van
Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT.
2 Deelen. Prijs *f* 7.00.

De onbekende **ERFGENA[...]** van den op de reis van *Batavia* [...] *Rotterdam*, den 17den Julij d. J., [...] boord van het den 27sten Julij [...] *Brouwershaven* binnengekomen Schip *Duiveland*, [...] VIERSMA, overleden Opperstuurman **BENJAM[...] GUST**, Zoon van wijlen den eertijds te *Nieuwe Pek[...]* later hier gewoond hebbenden Schipper LAMMERT EV[...] GUST en MARTJE BENJEMINS BON, worden hierm[...] opgeroepen, zich bij den ondergeteekenden CURATOR [...] NALATENSCHAP, onder bijvoeging der noodige BEWIJS-STUKKEN, aan te melden. *Brieven franko.*
EMDEN, 20 Augustus 1857.
J. F. VAN NESS.

De JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING van de **LEER-DELFZIJLER-EEMS-STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ** zal ge[...] houden worden op WOENSDAG den 9den September e.k. 's avonds te 7 uur, in *VOOGDS HOTEL* te *Leer*.

Voor BELANGHEBBENDEN.
De **VRAGEN** betreffende de **ANNONCE** voor[...] mende in ons Blad dato den 26sten Augustus:
a. Komt ook in aanmerking de **overname** van [...] **Graanhandel**, zonder **Bierbrouwerij** [...] **Mouterij?**
b. Zal ook de **helft** der **Kooppenningen** [...] het Huis op hetzelve gevestigd kunnen blijven?
Worden TOESTEMMEND beantwoord.

UIT DE HAND TE KOOP
Eene groote **BEHUIZING**, bevattende o. a. onderscheidene [...] TREKKEN, 4 PUTTEN, 2 RE[...] WATERSBAKKEN en meerdere [...] RIJFELIJKHEDEN, waarin sedert onheugelijke jaren [...] ***BIERBROUWERIJ*** en ***LOGEMENT*** [...] het beste succes is — en nog wordt uitgeoefend; [...] tot velerhande Affaires geschikt; met aanhoorige SCHU[...] en TUIN, staande en gelegen te *Finsterwold*, in eigend[...] toebehoorende aan K. K. NIEBORG en Vrouw.
Nadere informatiën te bekomen bij bovengenoemden [...] naar, alsmede ten Kantore van den ondergeteekenden No[...] ris te *Winschoten*,
B. HAITZEMA VIETOR.

De ondergeteekende maakt door [...] bekend, dat de **AVONDLESSEN** [...] zijne **SCHOOL** even als vorige [...] weder zijn begonnen, alwaar nog [...] **LEERLINGEN** kunnen geplaatst worden, terwijl [...] tot het geven van **PRIVAAT-LES** nog **een[...] uren** beschikbaar heeft.
GRONINGEN.
N. W. DUSSELSMA,
Onderwijzer in de *Teeken-*, *Schilder-* [...] *Boetseerkunst.*

TRAUBENKUR.
Bad Johannisberg, im Rheing[...]
INSTITÜT für Kaltwasserbehandlung, warme und D[...] bäder, Kiefernadelbäder, Electricität und Heilgymnastik [...] Leitung des Dr. LANGE.
Beginn des **TRAUBENKUR** den 10 September [...]

Bij den Vleeschhouwer **J. H. JOOST[...]** in de Gelkingestraat, is op ZATURD[...] AVOND eene buitengewoon **vette, zw[...] JONGE KOE** geslagt en aan den [...] zijn te bezigtigen en MORGEN, MAANDAG, wo[...] afgehakt. Hij maakt hiermede aan zijne geëerde Begu[...] gers bekend, dat hij ruim voorzien is van ex[...] **vette JONGE KOEIJEN**; verzoekt gunst.

Bij E. DE BOER & ZONEN,
gekwalificeerde Collecteurs der Sta[...] Loterij, zijn in de tegenwoordige **233ste Lo[...]** de navolgende **HOOGE PRIJZEN** getrokken:

Op No.	**5614**	de prijs	van	***f* 5000.**
» »	**19588**	» »	»	**- 5000.**
» »	**5864**	» »	»	**- 2000.**
» »	**1471**	» »	»	**- 1500.**
» »	**1540**	» »	»	**- 1500.**
» »	**19603**	» »	»	**- 1500.**

Bij dezelven zijn voor de **vijfde klasse**, welke [...] MAANDAG den 14den September e.k. begint te trekk[...] **LOTEN** volgens **Prijs-Courant** te bekomen.

Eene **bekwame KEUKENMEID** wo[...] gevraagd, om DADELIJK in dienst te tre[...] Adres bij den Boekhandelaar P. VAN WICH[...] REN, H.z.

De Vrouw van een rustend Zeeman [...] *Nieuwe Pekela*, was sedert geruime [...] tijd lijdende aan eene maagkwaal, wa[...] voor zij noch bij Doctoren noch bij Pro[...] fessoren te *Groningen* eenige baat konde vinden.
Deze maagkwaal was zóó erg, dat zij gedurig zulke [...] flaauwten kreeg, dat men voor haar leven vreesde. Einde[...] heeft zij, en wel op aanraden van haren Doctor, uwe **REVA-LENTA** gebruikt, hetwelk ten gevolge heeft gehad, dat zij thans radicaal is genezen.
Hoewel zij niet gaarne haren naam in de dagbladen gepla[...] zag, heeft zij mij toch verzocht zulks ter uwer kennis [...] brengen, daar zij genegen is deze verklaring aan bela[...] hebbenden mondeling te bevestigen, waartoe deze zich [...] nen vervoegen bij den Ondergeteekende, Dépôthouder [...] *Oude Pekela.*
OUDE PEKELA, 5 Maart 1855.
J. T. FELDBRUGGE.

Aan het Verkoophuis te Amsterdam.

DU BARRY'S REVALENTA geneest volkomen [...] al de volgende ziekten:
Verstoppingen, maagkramp, maagpijn, hoest, aambor[...] stigheid, diarrhaea, oprispingen, zuur, kolijk, zenuwziekten, stuipen, vloed, zinkings, slijm, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeling, scheurbuik, klieren, engelsche ziekte, beginnende tering, rheumatische aandoeningen, griep, misselijkheid, [...] braking.
Het is de eenvoudigste en minst kostbare wijze van [...] nezing. Gezond, voedend en krachtgevend, kan zij [...] andere spijzen vervangen. Men bereidt ze op verschillende wijzen voor ontbijt, tusschenuurtje, middagmaal en avond[...] eten. Een maaltijd kost slechts $6\frac{1}{2}$ à 10 Cent, naar gelang men eene groote of kleine Bus neemt.
De prijs is $87\frac{1}{2}$ Ct., 2, $3\frac{1}{2}$, 8 en 16 Gulden, in onder[...] staande Depôts.
Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. VA[...] GORCUM; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Delfzijl*, T. [...] WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAAS[...] BEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Loppersum*, H. [...] KUIPER; *Nieuwolda*, R. P. VAN CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Sap[...] pemeer*, Wedw. S. SCHELTENS; *Stads-Kanaal*, H. KRE[...] KEL; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, [...] SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende De[...] pôts in de andere Steden.

Stroopapier
voor Heeren **Manufacturiers, Koekbakkers** en **Kooplieden**, beste kwaliteit, *franko* in Huis, tegen slechts **75 Cent** de Riem, bij
W. KAMERLING,
Grossier in alle soorten van *Stroo-* en ander *Papier*, [...] Roode Weeshuisstraat, lett. A no. 50 *a.*

N.B. Nog gelegenheid tot LEZING van het *Handels-blad*, *Groninger* en *Prov. Couranten.*

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.